

Posta és telegraphi
szolgálatok
224713 929.
Szerkesztő és kiadó:
Cluj, Str.
Baron E. Pop
Telefon: 8-61. Előfizetési árak:
Hónaponta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Külföldi:
Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. Hír-
ek díjazás szerint. Az „UJ
KELET” a transzilvániai és banati
és egyetlen politikai napilap-
ok közül utánnyomását csak a
s megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI LAP

bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: Jámbor
Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Strada Cobalcescu 52.
Szombat, 1938. január 1.
5698. ÉV. XXI. ÉVF.
Tétele: 28. I. SZAM.

VILÁG TUKRE

Goga ismertette a rádióban kor- mányának első nacionalista intézkedéseit

Szilveszter este tartott rádióbeszéd igazságot ígért a kisebbségeknek. Bejelentette a miniszterelnök a három bukaresti lap betiltását és a falusi italméréseknek a zsidóktól való elvonását. Idősen megszervezik országosan a keresztény nemzeti párti rendőrséget

1938

igári újév a boldog megafeledkezés a világ számára, amikor az ember-
lédám reménykedéssel lépi át az el-
v titkokkal terhes küszöbét. Az
korszakában ez a nap a zsidóság
is derűs fordulópontot jelentett.
polgári újév nehéz gondokkal kö-
a romániai zsidóságra. Komor két-
s csak nagyon halvány remények
felénk az újesztendő határán.
az első intézkedések, amelyeket a
rmány hivatalbalepése óta foganato-
lyos aggodalmakkal töltik el az or-
doságát s még csak fokozzák az ag-
azok a hírek, amelyek a küszöbön
kedéseket harangozzák be. Ezek az
vezetett intézkedések a zsidóság
kriminálását célozzák és súlyosan fenye-
k anyagi létében is.

z újév küszöbén Goga miniszterelnök sza-
al szeretnénk vigasztalni magunkat, aki
kormányelnök nyilatkozataiban az al-
mányos kormányzás mellett szögezte le
magát. Az alkotmány pedig egyforma köte-
ességeket ró minden polgárra és egyforma
ogokat is biztosít számára. A már életbe-
pletett és az állítólag tervbevett intézkedé-
k értetlenség éri a zsidóságot, amely kon-
uktív munkájának és szerepének tudatá-
a felemelt fővel néz szembe minden disz-
iminálási törekvással, amelyre okot nem
zolgáltatott.

De meg kell állapítanunk ugyanakkor azt
hogy a kormány intézkedése körül több
felelőtlenül korpoltált vészvár, mint a tény-
es valóság. Semmi értelme annak, hogy
ország zsidósága önmagát kérgesse bele
rémhírek idegzsavarába, amikor a történel-
lyvet a hívős ész uralmát parancsolja
realitásokhoz való könnyörtelen alkál-
lást, amelyekkel szemben csakis a
és józan megoldások alkothatnak
várat.

pillanatban még nem érkezett el az ideje
ak, hogy fel tudjuk mérni új helyzetün-
Mindaddig, míg az alkotmány és a tör-
yek szilárdan állanak, ezekre hivatkozva
megvédjük egzisztenciánkat és jogain-
amelyeket kötelességteljesítésünk szen-
meg.

hoz, hogy a zsidóság mai helyzetében
ni tudjon magán, olyan közösségi al-
nunkába kell fogna, amely meg tud
d rendkívüli idők rendkívüli követel-
neinek. Meg kell tanulnia az emberi eré-
egyik legértékesebbjének, a türelemnek
akorlását. Meg kell szilárdítanunk belső
elműnkét, hogy méltóak legyünk arra a
repre, amit az idő ránk parancsolt, hogy
tudjunk készülni az áldozatkészségnek
an nagyarányu felfokozására, amely egye-
lehet alkalmas saját belső és külső éle-
k kereteinek kiépítésére és megszilárdítá-
sára.

nehéz órákban a zsidóságnak minden hit-
szerve megszaktítás nélkül kontaktust
az eseményekkel, hogy kellő időben száll-
n sikra a zsidóság vitássá tett életjogi-
uj polgári év küszöbén vessünk számot
hogy a szenvedés és a megpróbáltatás
tűz is, amely megnemesít, közösségi
amukára serkent és méltóvá tesz egy
ot kiharcolására.

Bucuresti, december 31. (Az Uj Kelet
tud.) Pénteken este nyolc órakor Goga
Octavian miniszterelnök a rádió mikro-
fónja előtt elmondotta új kormányának
programját.

— Az új esztendő küszöbén — mon-
dotta Goga Octavian — nyílt vallomást
akarok tenni arról, hogy melyek azok a
gondolatok és eszmék, amelyek kormá-
nyom tevékenységét irányítani fogják.
Ez a vallomás annál is indokoltabb, mint-
hogy egy új esztendő kapuja előtt állunk,
midőn az ember összefoglaló visszapillan-
tást vet a múlta és konstruktív terveket
készít a jövőre. Öszinte lesz ez a vallo-
más, mint ha az oltár előtt hangzana el.
Mint hogy kormányom maga is magasabb
rendű öszinteség megnyilatkozása: kife-
jezése a legszárnyalóbb politikai érzések:
a nemzeti eszmének. A nemzeti eszme

A nemzeti jóvátétel három pontja

1. A románság szellemi újjászületése a keresztény egyház titkaiban és fényében.
2. A királyság a román sors isteni eredetű képlete. Aki ezt nem érti meg az túl van az elemi igazságok megérthetőségének határán. Érintetlenül akarjuk megőrizni a királyság ragyogását. Aki ennek ellensége, a mi ellenségünk is — mondotta felemelt hangon, hangsúlyozottan Goga.
3. A nemzet előjogainak biztosítása szent kötelességünk. Az etnikai uralom bélyegét akarjuk ráütni az állami élet összes elágazódására. A belső béke és az általános egyensúly vezet ennek keresztülvitelében, nem pedig egy szűk látókörű önzés, mert a mi nemzeti sajátosságaink magasabb síkban, általános értékeké válnak és így művünk a civilizáció műve is.

A megvalósítás két utja
Ezekből a dogmákból fakad kormány-
zási programunk, amelyet fokozatosan,
metódikusan akarunk megvalósítani. Nem
vagyunk rögtönzők és nem vagyunk üres
kiabálók sem.

1. Ne lássanak kormányzásunkban olyant,
mint ha lefektetett jogok megfosztására
kivánná alkalmat nyujtani. Igazságosságot,
igazságosságot igen, — mondotta ismét
hangsúlyozva Goga, — de üldözést nem.
Tulságosan sokat harcoltam én a szabad-
ságról, sem hogy elnyomottból jogfosztóvá
válhassak.

— Mindazok a kisebbségek tehát, akik
gondolatban és tetteiben beilleszkednek a
román állam keretelbe, meg fogják őrizni
állampolgári jogalkat és fejleszthetni fog-
ják nemzeti sajátosságaikat. Ezzel kap-
csolatos irányelveinket nyilvánosságra fog-
juk hozni, miután érintkezésbe léptünk a
nemzetiségek egyes kategóriáival.

2. Megnyugtató szavakat kívánok Intéz-
ni a határon túlra is. A külföld ne lásson
egyebet ebben a kormányban, mint egy
belső vívódás kifejezését, amely azonban
teljes nyugalomban és rendben fog leveze-
tődni. Egy dolgos és békeszerető nép kere-
si nemzeti megmentésének útját, a nyuga-
lom és egyensúly fenntartásával és olyan
politika inaugurálásával, amely magasabb
rendű érdekeinket igyekszik végre össze-

urrá lett az összes lelkeken; álmaiból,
törekvéseiből, szenvedéseiből újjászületett
az ország. A lelkek tudatában alulról
felfelé jegecesedett ki a tiltakozásnak
egy hulláma az idegenek eláradásával
szemben. Ez a gondolat egy jelszóban
konkretizálódott: „Románia a románoké”
és ez a kiáltás a születési bizonyítványa
is kormányomnak, amelyben van szeren-
csém együttműködni néhány dinasztikus
és kontsruktív nemzeti parasztpárti ve-
zérrel is. Kormányom megalakulásával az
uralkodó rátette a királyi pecsétet ezekre
a honmentő törekvésekre. Ez képezi jól
meghatározott alapját kormányomnak és
ez az alap nem vitatható el sem bel-
és külföldön. A nemzeti jóvátétel küldetését
vállaltuk és annak alapvető dogmái egy-
szerűek mint a nagy igazságok:

egyeztetni külpolitikánkkal megrázkódta-
tások és zavarok nélkül, fenntartva meg-
lévő szövetségeinket és ápolva az összes
államokkal a baráti kapcsolatokat.

A foganatosított intézkedések
Goga ezután áttért azokra a sürgős intéz-
kedésekre, amelyeket kormánya foganatosi-
tott és foganatosítani kíván.

1. Betiltottam az Adeverul, Dimineața
és Lupta című lapokat. Meggyőződésem
az, hogy a közszellem irányítása magán
kell, hogy viselje az autochtónság bélyegét
és akik ezt végzik háromszoros nemzeti
erkölcsi és intellektuális garanciával kell,
hogy rendelkezzenek. Ezeknél a lapoknál
idegen befolyások érvényesültek. Az én tel-
kismeretem azt mondja, hogy idegenek
nem irányíthatják az ország közvélemé-
nyét. Meg vagyok győződve róla, hogy az
ország hasonlóképpen érez és helyesli ezt
az intézkedést.

— Be fogok tiltani más hasonló termé-
szeti lapokat is, amelyeket a közbizton-
ságra veszélyesnek tartok, valamint a por-
nografikus sajtót is.

2. Megsemmisítettem 120 zsidó u-
ságró vasúti szabadjegyét, akik a teg-
nap Romániát képviselték. Anyagi
hasznót biztosítottam eképpen az állam-
nak és elégtételt adtam a közvélemény
erkölcsi biztonságának.

3. Intézkedtem aziránt, hogy bevon-
ják az italméresi engedélyeket a falusi
zsidó kocsmárosoktól és azokat hadi-
rokkant románoknak adom.

4. Revízió alá vétettem az állampol-
gárságokat, mert százezrevel jöttek be
az országba a háboru óta semita elemek
és család módon itt maradtak, hogy itt
haszonéliséget kielégítsék.

5. Kormánybiztosokat neveztetünk ki
a külföldi vállalatokhoz, hogy megfele-
lő és hathatós védelmet biztosítsunk a
nemzeti munka számára.

6. Románosítottam azokat a vállalato-
kat, amelyek belföldi tőkével dolgoznak,
az állammal kapcsolatosan nagy nyere-
ségeket realizálnak, de őrizkednek at-
tól, hogy megfelelő arányban román
személyzetet alkalmazzanak.

— Ezek az első elégtételei a nemzeti
méltóságnak.
(Folytatása a nyolcadik oldalon)

Az orosz és angol petróleum mérkőzése

Mintegy négy évvel ezelőtt nagy nyug-
talanságot okozott a petróleumpiacon a
hihetetlen nagymennyiségben jelentkező
és a világparitáson jóval alól álló orosz
benzin. Hatását jómagam is észleltem —
Japánban. Az orosz és az amerikai petró-
leum mérkőzésének egyik klasszikus szin-
tere Nippon szigete volt. Szinte ingyen
adták a benzint. Tokióban husz kilométeres
távolságot 18 lejért lehetett megtenni au-
tó-taxin. Pedig köztudomásu, hogy a ja-
pánok petróleumban szűkölködnek a leg-
jobban. A japán kormány volt olyan okos,
hogy nem emelt vámgátat az orosz és
az amerikai petróleum zuhataga elé. Meg-
töltötték minden tartályt, ami csak talál-
ható volt Japánban — az olcsó benzinnel.
A két harcoló között a harmadik neve-
tett. Cseppet sem tuzok, amikor állítom,
hogy Japán motorizált hadjáratát Kina
ellen szinte ajándékszamba menő orosz
és amerikai benzinnel folytatja.

Már-már úgy látszott, hogy a kimerit-
hetetlen orosz petróleumforrások és a
szovjet valutaszükséglete tönkreteszi az
angol és az amerikai petróleumipart. Ez
volt az indítóoka annak a felderítő expé-
diciónak, amelyet ezek a nagy angol-szász
vállalatok Oroszországba küldtek. Három
éven át figyelték az orosz gazdálkodást s
egybegyűjtött jelentésük megnyugtatta.
Megtudjuk belőlük, hogy a föld jelenleg
ismert petróleumkészlete körülbelül hét-
milliárd hetvenhét millió tonna. Ebből
orosz területen ötvenöt százalék bujkál a
föld alatt. Az Egyesült Államokban egy-
milliárd 265 millió tonnára becsülik az
ismert petróleumkutak tartalmát. Tehát a
világ petróleumkészletének nyolcvan szá-
zaléka fölött Oroszország és az Egyesült
Államok rendelkeznek. A maradék husz
százalékon Anglia és a kisebb államok
osztokodnak.

Ha semmi más, maga a petróleum óriá-
si erőt biztosít Oroszországnak — papi-
ron.

Az orosz petróleum szinte feltartóztat-
hatatlan beözönlését a világpiacra ezek a
szakszerű jelentések főleg annak tulajdo-
nitják, hogy 1933-ig minden nagyhangu
bejelentés ellenére Oroszországban na-
gyon kevés motort használtak. Az első
ötéves terv Oroszország földművelését és
villanyszolgáltatását akarta felendíteni.
A régi petróleumkutak rendbehozása, a
petróleum csővezetékek foltozása eléggé
biztosította annak a mennyiségnek a kiak-
názását, amire Oroszországnak abban az
időben szüksége volt. Sőt még ennél is
többet érték el. A kivitelt szánt majd-
nem négy millió tonna petróleum 1929-től
1932-ig körülbelül hatmillió tonnára emel-
kedett. Ez több mint ötven százalékos tel-
jesítménynek felelt meg. Az oroszországi
viszonyokat helytelenül megítélő szakkö-
rök abba a tévedésbe estek, hogy a szov-
jet felbecsülhetetlen eredményeket ért el
a petróleumfeltárásánál és ez minden esz-
tendőben csak fokozódhat. Ez volt az az
idő, amikor az orosz petróleum a világ-
piacon már-már katasztrófálisan megin-
gatta a szilárdnak és szabályozottnak te-
kintett benzinárakat.

Ekkor támadt az amerikaiaknak és az
angoloknak az a kézenfekvő gondolatuk,
hogy a hihetetlenül olcsó orosz benzin
titkát a helyszínen kellene tanulmányoz-
ni. Az ötletet cselekvés követte. A meg-
bizottak éppen a kellő időben érkeztek
Oroszországba. Ekkor kezdődött ugyanis
a második öt éves terv, amelyben Moszkva
a mérhetetlen birodalom motorizálását
tűzte ki fő célul. Tizezérel gyártották a

tanokokat és a traktorokat. Az oroszok elméletben nagyon jól tudnak számolni. Ismerték a váio helyzetet és tisztában voltak azzal, hogy ha ezt a nagyarányu motorizálást végre akarják hajtani, akkor az eddigi petróleumiaknázásokat legalább huszonöt százalékkal kell emelniük, hogy csak a belföldi szükségletet el tudják látni.

Köztudomású, hogy a legnagyobb orosz petróleumtelepek a Kaukázus déli lejtőjén vannak, a Fekete tenger és a Káspi tó között. Ezek a régi kutak és finomítók megfeszített erővel dolgoztak, de a gépek kopása, a csövek hasznavehetetlensége folytán három százalékkal kevesebbet termeltek, mint az előző esztendőben. Az uralmenti új petróleumtelepek a remélt huszonöt százalékkal többet helyett csak két és félszázalékkal tudtak szállítani és a kivitelre előirányzott petróleumtermelésnek a középázsiai kutak alig két százalékat közelítették meg.

De más egyébről is beszámolnak ezek az elfogulatlan szakzszerű és száraz üzleti jelentések. Elmondják, hogy az orosz kormány a többtermelést a „Stakhanov” rendszerrel akarta megoldani — nemcsak a petróleumkutak, hanem a gyárak környékén is. Ez az új munkabeosztás abból állt, hogy a munkások bére annál jobban növekedik, minél rövidebb idő alatt mennek több mennyiséget tudnak felmutatni. Ezzel a rendszerrel azonban egész más eredményre jutottak, mint amire számítottak. Nemcsak a petróleumtermelésnél, hanem a nagy ipartelegeken is oly kíméletlenül dolgoztatták a gépeket, hogy nagy irányu üzemi zavarok léptek fel, amelyeket képtelenek voltak helyreállítani. Ez a rekordteljesítményre törekvő láz idézte elő a nagyipar megbénulását. Ez az igazi oka és magyarázata azoknak a véres itéleti szabotázspereknek, amelyek mintegy másfél év óta állandó döbbenetben tartják a művelt emberiséget.

A gyárakhoz kiküldött politikai megbízottak nem technikus szemmel nézték a csőd okát, hanem kapvakaptak az alkalmon, hogy Sztalin politikai utmutatásai szerint az eddigi „megbizhatatlan” politikai vezetőket puskacső elé állítsák.

Ugyanezek az elfogulatlan jelentések igazolják, hogy az öt éves terv háromszáz ezer traktort zúdított az orosz-ugarra és ezekből ma már csak százezer üzemképes. Legtöbbje hibásan érkezett rendeltetési helyére, kijavíthatatlan és pótolhatatlan alkatrészek hiányoztak belőlük, mert szállítás közben ellopták azokat, vagy a gyárban „elfelejtették” beleszerelni.

Ezek a hibás gépek rengeteg benzint és kenőolajat fogyasztottak el, s a fejevesztett pocskolást csak tetőzte, hogy a gépek nyolcvan százaléka mellett hozzáemértő emberek kísérleteztek.

Az orosz petróleumpolitika még egy ponton megdőlt. Az új kutak furásánál is bizonyosodott, hogy bármily pontos is volt az orosz geológusok számítása, az eredmény meghazudtolta őket. Amíg Amerikában egy hónap alatt körülbelül nyolcszáz méterre tudnak furni, addig Oroszországban a legnagyobb teljesítmény nem nagyobb a kétszáz méteres mélységnél. Tehát az amerikai petróleumfeltárás négyszer olyan gyors, mint az oroszországi. Az egész petróleumiparban még a régi gépek és csőhálózatok bonyolították le az üzemet. Ezek az ésszemű amerikai és angol szakemberek megállapították, hogy a Szovjet legnagyobb petróleumkitermelése, beleszámítva az új telepek teljesítését is, hét százalékkal alulmaradt még mindig Oroszország békebeli petróleumtermelésének.

Betetőzésül még megemlítjük, hogy amíg az Egyesült Államok nyersolajának negyvenöt százaléka benzinné változik, addig az orosz nyers petróleumból alig tethető husz százaléka a benzinhozadék.

Ezeknek a jelentéseknek hitelességét semmi sem bizonyítja jobban, minthogy a világpiacon lassan eltűnik az orosz benzin. Az a kevés, ami még jelentkezik, az régi tartalék. Ez is lassan elpárolog.

Tehát a Szovjet nemhogy felülmuta volna a békebeli Oroszország petróleumkitermelését, hanem az alatt maradt. Az orosz benzin nagymennyiségű kijaánlása a külföldi piacokra egyszerűen annak volt tulajdonítható, hogy az iparosított Oroszországnak 1933-ig nem volt szüksége na-

HAJHULLÁS ELLEN AZ ORVOSOK CSAK BIRKENWASSER-T RENDELNEK

gyobb mennyiségű benzintre. A világításra szánt petróleumért sorbaállhattak az emberek, ezzel a központi kormány nem törődött. De amikor a földművelést traktorokkal felfokozni akaró öt éves terv összeomlott, Moszkva azonnal felfigyelt és bűnbakot keresett. Meg is találták — politikai alapon. A szakértelem ugyanis an-

gol és amerikai mérnökök szerint nem nagy szerepet játszott az immár hírhedt szabotázspereknél. A rossz motor, a benzin elégtelensége, az elkoptott gépek összeroppanása indította meg azt a nagyarányu politikai tisztogatást, amelynek eddig több, mint huszezer halottja van. (m. a.)

Az angol kormány feladta Palesztina felosztásának tervét?

Fehérkönyv kiadására készül az angol kormány. A mufti unokaöccse arab-zsidó megegyezés lehetőségéről tartott előadást a londoni zsidó diákok körében

London, december 31. Lapunk tegnapi számában rövid távirati jelentés alapján közöltük a „Daily Herald” azon híradását, hogy az angol kormány kebelében nézeteltérések merültek fel Palesztina politikai sorsára, még nem lehet előre megállapítani, de más lapjelentésekből is arra lehet következtetni, hogy Anglia Palesztina-politikája újabb fordulat előtt áll.

A Daily Telegraph közli, hogy az angol kormány a jövőhét folyamán Fehér Könyvet tesz közzé, amely azokat az utasításokat fogja tartalmazni, amelyek a Palesztinába küldendő újabb angol vizsgálóbizottság munkájának irányvonalát fogják szolgálni. A bizottság tagjait még nem nevezték ki hivatalosan. A kormány állítólag arra az álláspontra helyezkedett, hogy a jelenlegi helyzetre való tekintettel nem zárja ki annak lehetőségét, hogy a Peel-bizottság tervezetén változtatások történjenek.

Válságba jutott a felosztási terv. Az „Evening Standard” rámutat arra, hogy az angol kormány tagjai nem egységesek már abban az elhatározásban, hogy Palesztinát felosszák. A külügyi hivatal egy tekintélyes csoportja odanyilatkozott, hogy a mohamedán világ ellenállása a felosztási tervvel szemben oly erős, hogy ma, amikor Angliát Németország, Olaszország és Japán fenyegetik, nem teheti ki magát annak, hogy a Közelkeleten is elenségeket szerezzen. Eden viszont kijelentette, hogy a maga részéről hajlandó támogatni a gyarmatiügyi minisztériumot, amely szilárdan kitart a felosztási terv mellett. A kabinet más tagjai azonban hajlanak azok felé, akik ellenzik a felosztást és fennáll annak a lehetősége, hogy az új angol vizsgálóbizottság, amely rövidesen Palesztinába indul, hogy jelentést tegyen a felosztási terv keresztülvitelének legmegfelelőbb módozatairól, arra is felhatalmazást fog kapni, hogy alternatív javaslatot tegyen a felosztási terv helyett. A lap szerint ebben az esetben a felosztás

kérdése legalább tíz évre halasztást szenved.

Jólinformált londoni körök is tudni vélik, hogy a kormány a közeli napokban új hivatalos nyilatkozatot fog közzétenni palesztinai politikájáról és ez a nyilatkozat tisztázni fogja azokat a kétségeket, amelyek a felosztási terv jövője körül merültek fel.

A Great Britain and the East című lap, gyarmatiügyi hivatal félhivatalos organuma, hangsúlyozza, hogy a rend és nyuga-

A betegség okozóját

gyökerében kell megtámadni. Ezt csinálja a

Rheuma, köszvény, ülőidegzsába, gripa, ideg- és főfájásnál, hűléses betegségeknel a Togal a szervezetre ártalmas kórokozó anyagokat eltávolítja a testből. Orvosiilag kipróbálva a legtöbb országban.

Togal baktériumölő és hűgyszavoldó hatása!

lom helyreállítása nélkülözhetetlen előfeltétele annak, hogy a kormány Palesztinába küldhesse az új vizsgálóbizottságot. Azt reméltük — írja a lap — hogy még ennek az évnek a végén helyre áll a nyugalom az országban, úgy, hogy lehetőség nyílik a felosztási terv problémáinak alapos megvizsgálására. De senkiesem tudja ma, mikor lesz béke Palesztinában.

Az angol katonák bekerítettek 300 terroristát

Jeruzsálem, december 31. Nazaret vidékén az angol katonaságnak sikerült 300 fegyveres arab terroristát bekerítenie,

FEHÉR KÖNYVREGESEK. Világszabadalom! potencia már csak a múlté! A Casan-készülék (nem gyógyszer) használatával júságtól a legelőrehaladottabb korig, melegsúlyosabb impotenciában szenvedő férfivisszanyeri teljes virilitását. Küldjön 7 bélyegben, melynek ellenében díjmentes megküldöm diszkrétén ezen tüneményes szülék ismertetőjét. Készülékek állanak raklárón. A. FISCHER, Bucuresti. C postalá 333.

akik résztvettek az északpalesztinai cökban. A terroristák át akarták tőgyírűt, de ez nem sikerült. A terror még nem adták meg magukat, de tettel arra, hogy élelmiszertük legf egy hétre elegendő, rövidesen meg magukat.

Az angol katonaság egyébként r vül élénk tevékenységet fejt ki az o ban. Tarsia arab falunál egy katona tag összeütközött egy arab bandával. másik csapat házkutatásokat végzet mos faluban, ahol fegyvereket és el terroristákat kerestek. Egy harmadi tag Akkoból Szafedbe indult, hog tassa a szomszédos falvakat. Egy dik csapat a sziriai határt őrzi. Arab lap jelentése szerint az észak nai hadműveletekhez 9000 embert sitottak.

Beyruti jelentés szerint az észak tinaí terrorcsapatokat Izzedin Sva rendőrsízt és Abdullah el Azbah se zeti.

A mufti unokaöccse ara megegyezéséről beszél domban

London, december 31. A london vesity College tanulója Musa Hues jeruzsálemi exmufti egyik unokaöcc arab fiatalember a napokban előad ott a londoni zsidó egyetemi l. egyesületében a palesztinai pro Hussein többek között a köv. mondotta:

— Az araboknak nem volna kifogá az ellen, hogy a zsidók nemzeti otth létesítsenek Palesztinában, amely a z menekültek egy részének hajlékot ny tana. Sőt, az arabok készek lennének ö. a testvérállamokba is befogadni. Az ara bok nem elleneznek egy vagy másfél mil lió zsidó letelepítését.

Az arabok nem zsidóellenesek, de eler zik a zsidó államot. Egy zsidó állam ne is állhatna fenn, ha ellenséges hatalma veszik körül. A zsidó Palesztina éket k pezne az arab Ázsia és Afrika között. E nek természetes folyamánya az, hogy zsidó kormány kényszerítve lesz egyil vagy másik birodalmi politikának eszt zévé válni.

— De van megoldás. A zsidók álland népessége ne lépje túl az 1 a 3-hoz arány Vagyis a zsidók képeznék a pale- nép egyharmadát. Két házból állk vényhozó testület védné meg a zsid arab érdekeket. Ez a palesztinai zsidó állam olyan helyet foglalna el a birodalomban, mint Egyiptom. Pale na létreke megkivánja, hogy szoros dasági együttműködésben legyen a testvér államokkal.

"NATIONALA"
Államános biztósító társaság
alakult 1882-ben

Biztosítjuk
ÉLETUNKET
és
VAGYONUNKAT
a több
mint 50.
év óta
fennálló
intézetnél, mely
művelési
biztosítás
összes ágazatait.

teljesen befizetett
alaptőke.
Lei 25.000.000.—
készpénzbeni tartalékok
1936. év végével.
Lei 209.448.854
1936. évben kifizetett károk
Lei 33.119.774.—
a társaság fennállása óta
kifizetett károk
1 millárd 536 millió 242.038.—

Képviseltek az ország minden részében.
Erdélyi kerületi iroda Cluj, Str. Regina Maria 6. (A társaság saját székházában.)

A cég bejegyeztetett az ifjovi törvényeséknél 71/1884. sz. alatt. Alapítási okirat közzétételét Mon. Of. 245/1882, valamint az utóbbi módosítások 172/1933 sz. alatt

Legújabb típusu 4 és 5 tonnás
Federal

teherautó- vázak

január havában megérkeznek 5 méter hosszú rakterülettel. Csere-tüzeteket csinálók. Rayonképviselőket keresek.

Rosenbaum Pál

Autó- és autóalkatrészkereskedés
Benzin- és olajlerakat.
REGHIN (SZASZREGEN)

Cluj, decemtrati között t jegyzést. Azok ter, amelyeket pontból végzet megállapításra segítségül a. Ásaim eredmé emberek gonos pesek voltánál nálni, a hajók azokat a rajt illyeszteti." Angerallatjáról ájában, de abban, hogy a erekek között

fa valajkinek elküsimerete, el, a nitro mit felalá don állta ki an stocholmi vegőbe repült gfiatalabb te il is odapus Véhány hétt átt megala szvenytársasá yárt százeze illió lejt kap nt az új vál ndejen taga

TE
A leg
hü

őan káros v hallatlan t l hatalmas y Szent Gothar na elvégezni zmus egyik ma is kedve i borzalmasa sbé lesz az s: Alfred tos, sötét fun letlenül gazd rs, örömdélü élet- és ön a: „mint eg romcs.” Pá uja egy své nagamtól.

ítő volt, v amákat in Elete p nes és y ogramot a néps szakaszal közötti r terminus t állam r idon 1896-b it, hogy ali több mint yonát a tu lására szán ak, alká a udományban y, idealisztik közötti k enységgel k rúknak. Inné és kém anyos ak yé, amely az irodák békédij, g szt szét.

1-ben oszt díj azóta itika köz mányos l oly na

A Nobel-díj regénye és a zsidó Nobel-díjasok

Tizenkilenc zsidó kapta meg eddig a világ legelőkelőbb díját

Cluj, december 31. Leonardo da Vinci kéziratai között találtak egy megdöbbentő feljegyzést. Azokról a kutatásokról ír a mester, amelyeket fiziológiai és technikai szempontból végzett a víz alatt, amelyek arra a megállapításra vezettek, hogy emberek a gép segítségével a víz alatt maradhatnak. „Kutatásaira eredményeit azonban nem közlöm az emberek gonosz természeté miatt, akik képesek volnának ezt is gyilkosságra felhasználni, a hajók fenekét a víz alatt kifúrni és azokat a rajta lévő emberekkel együtt elhülljeszteni.” Leonardo da Vinci nyilván a sangelattjárók vonalait rajzolta fel fantáziájában, de lelkismerete megakadályozta abban, hogy a veszélyes találmányt az emberekkel közölje.

Alfred Nobel és a dinamit regénye

A valakinek ilyen szempontból rossz lehet lelkismerete, úgy az kétségtelenül Alfred el, a nitroglicerint ipar megmentője, a dinamit feltalálója. Találmánya borzalmas módon állta ki az első próbát: 1864. október 9-én a stocholmi nitroglicerint-laboratóriuma a szobájába repült és négy más emberrel együtt a földalatti testvére, a félig-meddig gyerek is odapuztult.

Néhány héttel később két millióval megalapította az első nitroglicerint-szövetkezést. Alfred Nobel találmányáért százezer tallért, tehát körülbelül 18 millió lejt kapott, részint készpénzben, részint az új vállalat részvényeiben. Nobel azonban tagadta, hogy találmánya tulnyo-

mint Röntgen, Lorentz, Beckwerer, Curie, Michelson, Marconi, Arrhenius, Pavlov, Robert Koch, Planck, Ehrlich és Einstein. Sokkal vitásabb azonban a legnépszerűbb, az irodalmi Nobel-díj, amely sohasem támogatásra érdemes, nélkülöző zsenik érdemeit jutalmazta. A Nobel-díjat rendszerint olyanok kapták, akik már annyira híresek voltak, hogy nem is volt szükségük rá. Paul Heyse és Bernard Shaw például jótékonyra engedték át a nem megvetendő összeget. A jutalmazottak kiválasztása is meglehetősen problematikus volt. Már az első Nobel-díjas író: Pruthome a mélyebb hatás nélküli író tiltakozást váltott ki. A második egy történész kapta: Theodor Mommsen, kétségtelenül nagy történetkutató, de mégsem költő. Azután nagy alkotók mellett, mint Carducci, Kepling, Anatole France, Thomas Mann, Sinclair Lewis mellett olyan vitás jelenségek következtek, mint Sienkiewicz, a lapos német filozófus: Eucken, Paul Heyse, Rabindranat Tagore és Gracia Deledda, sőt egyszer egy tökéletesen ismeretlen svéd író özvegye kapta meg a díjat, aki az akadémia titkára volt. A kismépeket 1918 után is figyelmen kívül hagyták.

Nem kevésbé viharos tiltakozást váltott ki a béke Nobel-díj szétosztása. 1901-ben Dunan, a Vöröskereszt teljesen elszegényedett alapítója, 1917-ben maga a genfi Vöröskereszt, 1919-ben Wilson, 1922-ben Nansen, 1926-ban Briand és Stresemann kapták meg a díjat. Midőn aztán 1936-ban Ossietzkinnek adták ki a béke Nobel-díjat, kitört a vihar. Hitler megtiltotta a németeknek a díj átvételét és ezt az utóbbi hetekben újabb intézkedés egészítette ki, amely megtiltja a német egyetemeknek és tudományos intézeteknek, hogy a Nobel-díj kiadásához akár véleményezésükkel is hozzájáruljanak.

A zsidó Nobel-díjasok

Igen érdekes egyébként az eddigi Nobel-díjasok állami és nemzeti statisztikája. Az államok statisztikájában Németország vezet 41 Nobel-díjjal, utána Anglia és Franciaország következnek 28-28, Amerika 22, Svédország 13, Hollandia 8, Dánia és Svájc 7-7 Nobel-díjjal. Sokkal érdekesebb a Nobel-díjak nemzetek szerinti elosztása, mely a következő képet mutatja: németek 27 angolok 22, zsidók 19, franciák 16, amerikaiak 15, svédok 10, hollandok és svájciak 5-5, olaszok, norvégek, dánok 4-4, belgák és osztrákok 3-3.

A zsidó Nobel-díjasok a következők:

Orvostudomány és pszichológia: Paul Ehrlich (Salvarsan), Ilja Metschnikoff (félszidó; fehér veresjek baktériumok ellen), Bárány Róbert (középfülkutatás), Ottó Mayerhof (az izmok energia-változása), Karl Landsteiner (vércsoportok), Ottó Warburg (sejt és bórlelegzés), Ottó Loewy (szív és ideggyógyítás).

Fizika: A. A. Michelson, Gabriel Lippmann, Liels, Bohr, James Franck, Gustáv Hertz.

Vegytan: von Bayer (félszidó), Henry Moissan, Ottó Wallach, Richard Willstätter, Fritz Haber.

Irodalom: Paul Heyse, Anatole France, (minkettől félszidó), Henry Bergson.

Béke: Carel Asser, Alfred H. Fried.

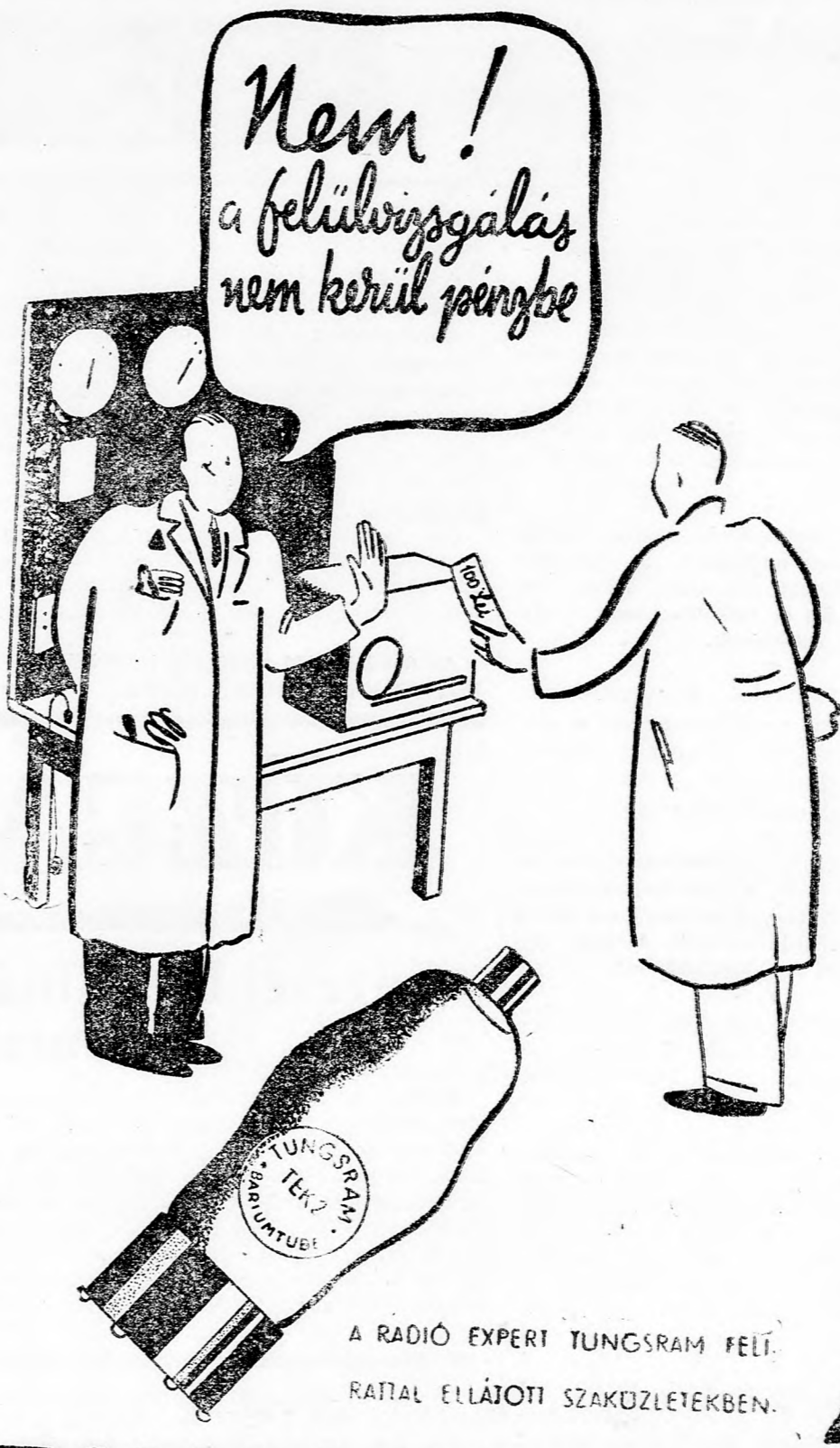
Ovakodjunk a meghüléstől!

„Már a csontjaimban érzem a rejtvevéteget. Biztos, hogy meghültem”.
— Amint hazaérkezik, használjon Carmol-t*) bedörzsölésre és rögtön elmúlik.

*) Carmol a legjobb bedörzsölő szer meghülés, grippe, reumatikus fájdalmak és láz ellen. Ara üvegenként 22 lej. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Kik kaptak Nobel-díjat
1-ben osztották szét az első öt díjat. A díj azóta is szakadatlan, gyakran igen ritka középpontjában áll. A legkevesbé nyilvános Nobe-díjat érte támadás, mely oly nagyszerű neveket tüntettek ki,

A RADIO EXPERT TUNGSRAM FELÜLVIZSGÁLT RÁDIÓ ELLÁTOTTI SZAKSZETEKBE.

TUNGSRAM

R A D I O

Vilmos excsászár visszatér Németországba?

Berlinből jelentik: Az utóbbi napokban mind sürűbben emlegetik a berlini sajtóban II. Vilmos excsászárnak a szándékát, hogy visszatér Németországba. Ezt a hírt hivatalosan meg nem erősítik, sem meg nem cáfolják. A lapok azonban egészen nyíltan írnak arról, hogy amennyiben II. Vilmos ex-

császárnak az a szándéka hogy visszatérjen Németországba, úgy a kormány ezt a kérdést nem vizsgálja politikai szempontból és minden bizonnyal másként viselkedne a kérdés-szel szemben, mint azt az 1918. évi kormány tette.

Meghalt Berthold Feiwel

Jeruzsálemből jelentik, hogy dr Berthold Feiwel, a jeles cionista író és politikus, a Keren Hajjeszód és Jewish Colonial Trust igazgatóságának tagja 62 éves korában elhunyt.

Berthold Feiwel Herzl Tivadar első munkatársaihoz tartozott. 1875-ben Pohrlitzben (Morvaország) született és már mint fiatal diák csatlakozott a Herzl által megindított cionista mozgalomhoz. Az első bázei kongresszusnak egyik legfiatalabb delegátusa volt. Mint a cionista diákmozgalom egyik vezére Robert Strickerrel és Max Hickellel alapította Brűnben a Jüdische Volksstimme című lapot és mint költő és mint a zsidó szellemi élet egyik jeles munkása nagy nívóra tett szert. Amikor Herzl megindította Bécsben a Welt-tet, Feiwel Bécsbe rendelte és a lap főszerkesztőjévé nevezte ki. Ő készítette elő az ausztriai cionisták első konferenciáját is, amely Olmützben ült össze. 1901-ben, az ötödik cionista kongresszuson a „demokratikus frakció” egyik szószólója volt és mint ilyen ellenzékben állott Herzllel szemben. Különösen a szellemi-kulturális megújodásért harcolt. 1902-ben Martin Buberrel, E. M. Lillienel és Davis Trietsch-csel megalapítja a Jüdischer Verlagot és számos zsidó irodalmi gyűjteményt és önálló munkát ad ki. Weizmannal és Martin Buberrel együtt veti fel a héber egyetem tervét. A Balfour-deklaráció

után Londonba költözik és tagja a cionista exekutívénak. Egyik megalapítója a Keren Hajjeszódnak, melynek igazgatója volt 1919-től 1926-ig. Amikor a KH központját Jeruzsálemben helyezték át, Feiwel is átköltözött és jelentős része volt a nemzeti alap szervezeti kiépítésében. Mint a Cionista Szervezet pénzügyi tanácsának tagja szavazati joga volt az exekutívében is.

Berthold Feiwel halálával a cionista mozgalom egyik legjelesebb vezéralakját veszítette el.

— Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet még szorulás vagy keresztfájás is fokozza, az enyhe és igen kellemes hatású, természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggelenként éhgyomorra egy kis pohárral véve — mindig puha, könnyű székürülést és kelihető emésztést biztosít. Kérdezze meg orvosát.

— Száz éves korában halt meg egy bécsi zsidó ügyvéd. Bécsből jelentik: Száz éves korában meghalt Bécsben dr. Adolf Seitz. Az elhunyt ügyvéd világhírű jogász volt, aki a polgári jog terén szerzett nagy hírnevet. Élete utolsó órájáig bámulatos szellemi erő és emlékező telettség föött rendelkezett.

JANUÁR

...szabadságom!
...A Casan...
...használatával
...több korig, me
...szenvedő fér
...át. Küldjön 7
...ében díjmenj
...zen tüneményes
...születek állan
...Bucuresti. C

...palesztinai
...át akarták tö
...rült. A terror
...magukat, de
...míszerek legf
...vidésen meg

...egyébként r
...fejt ki az o
...al egy katona
...rab bandával.
...sokot végzet
...vereket és el
...Egy harmadi
...indult, hog
...vakat. Eg
...tárt őzri. A
...nt az észak
...000 embert

...int az észak
...Izzedin Sya
...el Azbah se

...okácse ara
...ól beszélt

...l. A london
...a Musa Hues
...yik unokácc
...okban előadá
...gyetemi la
...tinai pró
...tt a köve

...m volna kifogá
...ok nemzeti oth
...an, amely a zs
...ek hajlékot ny
...szek lennének ő
...befogadni. Az ara
...y vagy másfél mil

...ellenesek, de ell
...y zsidó állam me
...llenséges hatalma
...Palesztina éket E
...Afrika között. E
...ánya az, hogy
...ritve lesz egyi
...politikának eszk

...A zsidók álland
...1 a 3-hoz arány
...znék a pale
...házból áll
...meg a zsidó
...palesztinai
...fogalma el
...egyiptom. Pale
...hogy szoros
...a legyen a

...és 5 tonná

...utó-
...k

...egérkeznek 5
...llettel. Csere-
...ayonképvisele
...k.

...m Pál

...észkerekedé
...erakat.

...ZREGEN)

Érdekl-e?

Susanne Deutsch de la Meurthe a híres francia zsidó repülőnő koporsójára a Göring elnöklelte alatt működő német repülőszövetség is koszorút küldött. Az Aviatours allemands felirású koszorúján festett a rabbival és kaddissal súlyosbítt zsidó temetésen.

A szembajával küszködő De Valera, Edward Taaffe ajánlja az ir szabaddalám élére. Taaffe a hasonlónévi egykori osztrák miniszterelnök unokája és Heinrich Taaffe grófnak, az albán trón háborúelötti jelöltjének fia. Az anyja osztrák zsidó nő volt, Rosa Fuchsnak hívták.

London keleti fertályában Jiddis felirású tűzjelző készülékek működnek. „A fájerruf” a felirásuk. Zerbricht dos Glos, drickt den Knopf und wart bis di Maschin künnt — így szól a használati utasításuk.

Djakovon, jugoszláviai kisváros, magyarád, azt hiszem Csáktornyó volt a neve, Chevat Jozsefnak hívják a Chebra Kodisát kegyes patrónusa... Josef Stromayer katolikus püspök tiszteletére.

A stockholmi Arkiv för Nordisk Filologi a svéd tudományos világ egyöntetű megállapításaként leszgezi, hogy a germán runa ábécé ősléte, vagyis sémita eredetű. Megint egy találatot a német faji fantáziákba!

Goseling holland igazságügyminiszter beszédéből, melyet a honítás parlamenti vitája folyamán tartott: — A kamara tudja, hogy ez a kormány a keresztény hitelveket igyekszik minél mélyebben begyökereztetni a nép lelkébe. A kereszténységhez azonban szervesen hozzátartozik, hogy távol tartssuk magunkat a zsidóságtól. Karácsony előtt vagyunk, aktuális tehát, ha arra figyelmeztetünk, hogy az Egyetlen, akire az emberek milliói tekintenek fel, mint megváltójukra, a zsidó népből származik, zsidó anya gyermeke.

Egy bécsi író, Hertha Pauli, regényt írt Bertha von Suttnerről, a pacifizmus Nobel-díjas harcosáról, akinek Die Waffen nieder! című regénye Tamás bécsi kunyhójára emlékeztető népszerű volt a maga idejében. Alfred Nobel Suttner vette rá híres alapítvány létesítésére. Férjével együtt — Arthur Gundaccar von Suttner egyik alapítója volt a bécsi Verein zur Abwehr des Antisemitismus egyesületnek — erősen érdeklődött a zsidókérdés iránt és szoros barátságot tartott Theodor Herzlrel. A regényt az óvatos bécsi kiadó Németországban nyomatta. Nem használt. Göbbels betiltotta.

Egy Luzsénszki nevű budapesti báró röpiratot írt a talmud ellen. Hogy mennyit tud a talmudról, többek között a következő böcs megállapítása is mutatja: „Valamennyi talmud-kiadás, ami csak létezik, rá van nyomtatva ez a két szó: Róma és Vilna. Ezzel a zsidók azt akarják kifejezni, hogy a talmudot a pápa egyházilag is megengedte”. A báró valószínűleg felolvastatta magának a közkeletű vilnai sász valamelyik kötetének fedőlapját. Ezen rajta áll, hogy Rom övegye és testvérei nyomdájában, Vilnában készült. Ebből a Rom névből lett aztán Róma és pápai engedély.

Erdélyiek figyelmébe!

Salamon Mór

volt brassói gyógyszerész
Bucurestiben
Str. Doamnei és
Str. Academiei
sarkán, az Adriatic palotában

„Drogeria Caraiman” név alatt gyógyszeriát nyitott. Raktáron tartja az összes bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességeket, valamint az összes illatszereket és kozmetikai cikkeket.

Nagy választék: Houbigant, Carou, Chanel, Michel, Guerlen, Patou, Grolle, sbb. gyártmányokban. Telefon: 54.5804

Influenza? BEDORZSÓLES HORIA VAL

A bécsi klerikális Reichspost és a félhivatalos keresztényszocialista Neuweltblatt a zsidó kereskedők példájára utaltak, amikor önkéntes karácsonyi munkaszünetre buzdították az osztrák élelmiszer kiskereskedőket. Lám a zsidók törvényes kötelezettség nélkül is bezárnak jomkippurkor. Kövessétek példájukat! A két antiszemita újság tehát a zsidók dicséretére fanyalodott.

Egy Paget nevű angol őrnagy Windsor herceget szeretője a zsidó állam trónján látta. Dávid király egyenes lezármazottja a herceg, tehát kijár neki a zsidó trón, — írja.

Az óbudai zsidó hitközség levéltárában egy 1821-ről kejt okiratra akadtak, melynek

halkoton David ben rabbi Hirs, Németül Hönig k. k. Hauptmann az aláírója. Hönig Dávidot Ferenc császár nevezte ki tiszté, mert az aszperni csatában megmentette Károly főhercegnek, az aszperni győzőnek — a szobra ott áll szemben a savoyai Eugen szobrával a bécsi Burg ugynevezett Heldenplatzján — életét.

A második számú pesti „galiciai”-kutató razzia a Teleki-tér körül tombolt. A szbirrek rajtaütöttek egy nászéjszakázó házaspáron is. Történetesen vegyespár volt: a férfi keresztény, a menyecske zsidó. A férfit békében hagyták; nyilvánvalóan ítéltek, hogy nem lehet galiciai. Ellenben a frissen sült aszonykát bevitték a toloncházba és ott tartották, míg a férje nem hozta el a házasságlevelét.

KÖZGAZDASÁG

Kevesebb a kínálat, mint a kereslet a munka piacán

Bucuresti december 31. A munkaügyi minisztérium most tette közzé az állami munkaközvetítő hivatalok — számszerint 34, — múlt évi működésére vonatkozó adatokat. A jelentés szerint az 1936. év folyamán az egész ország területén 114.348 munkakínálatot írtak be a megelőző évi 113.449-el szemben. A munkakeresők száma ezzel szemben csak 112.765-re rugott, 7200-al kevesebbre, mint

későkért 45.533 kereslet futott be a hivatalokhoz. Elhelyezésért jelentkeztek 19.327-en, elhelyezkedtek 17.604-en. Az ipar terén 16.183 munkakínálat és 16.738 munkakereslet írtak be. Itt már nehezebb és komplikáltabb volt a munkaközvetítő dolga: nem is tudtak csak: 9676 munkást közvetíteni.

Erdély területén egyébként az elmúlt évben összesen 39.238 munkakínálat és 37.899 munkakereslet tartottak nyilván. Elhelyeztek 29.574 munkást.

Jellemző, hogy 1146 magántisztviselő próbált az elmúlt évben az ország területén a munkaközvetítő hivatalok utján elhelyezkedéshez jutni. A vállalatok részéről azonban csak 358 ajánlat futott be és így mindössze csak 332 magántisztviselőt tudtak a hivatalok elhelyezni.

Sirohak a REVUE-nél

a megelőző évben. A hivatalok elhelyezésbe juttattak 90.266 munkást, 3.600-al kevesebbet, mint az előző évben.

Legnagyobb volt a kereslet — 45.533 — a háztartási alkalmazottak iránt. A munkakeresők száma itt mindössze 40.974-re rugott, elhelyezkedéshez juttatott a munkaközvetítő 33.894 alkalmazottat. Mezőgazdasági mun-

REVUE

női konfekció áruház Regele Ferdinand 21.

Buzakiviteli lehetőség Hollandiába

A román-holland kereskedelmi és pénzügyi egyezményre vonatkozó tárgyalások nem vezettek eredményre és ezért tudvaleg annak idején ugynevezett modus vivendi-t kötöttek, amelynek hatálya december 31-én járt volna le. Mivel a tárgyalások tovább folynak, úgy döntöttek, hogy az említett modus vivendi-t 1938 május elsejéig meghosszabbítják.

Mivel ez a modus vivendi buzakiviteli kvótát is foglal magában, lehetőség nyílik arra, hogy nagyobb mennyiségű buzát exportáljunk Hollandiába és ennek a szállításnak ellenértékét szabad devizában kapjuk meg. Az említett exportot eddig azért nem lehetett lebonyolítani, mert a december 31-iki határidő túl rövid volt.

Megszilárdult a nyersbőr-piac

Az a nyomott hangulat, amely az utóbbi időben uralkodott a nyersbőrpiacra, megszűnt. A bucuresti-i piac szilárdulása ma már ár tekintetében is kifejezésre jut és ezt követi a vidék is. A legjelentősebb tevékenység Cernăuți-ban észlelhető. A szilárdulást a külföldi piac felélenkülése idézte elő. A piacon nem igen érezhető az évvégi leltáreladások és mintha a készletek némileg elfogytak volna. A nyersbőrkereskedők szervezkedésének is mutatkozott már hatása. A piacra megnyugtatólag hat az a körülmény hogy a nyersbőrkereskedők elsősorban a nyersbőr minőségének feljavítására törekednek. Transilvániában és Bánátban az árak mérsékelten emelkedtek, marhabőr 32, bivalybőr 20 lei. A bucuresti-i piac borjubórt egyáltalán nem jegyez, Transilvániában a borjubőr ára 42 lei, bárnyóbőr páronként 120-150 lei. A

bucuresti-i árjegyzések a következők: marhabőr vörös 35-37-38-39 lei. A különböző árak a minőségi eltéréseket jelzik. Érdekes azonban, hogy jelentékeny mennyiséget a legmagasabb áron adtak el. Bivaly 30-32, itt az olcsóbb ár érvényesült jobban. Tekintetbe véve a transilvániai és bánáti árakat, az a vélemény alakult ki, hogy Bucarestben mesterséges uton szorították fel az árakat és a közel napok döntik el, hogy muló jelenségről van-e szó, vagy pedig valóságos áremelkedésről.

RÁDIÓ-MŰSOR

Szombat, 1938. január 1.

Bucuresti. 13: Tandin zenekar. 14: Vidám negyedóra. 18: Klistal zenekar. 20:20: Üzenetek. 20:35: Közvetítés az Operaházból. — 23:30: Lemezek.

Budapest I. 9:40: Hírek. 10: Református istentisztelet. 11: Egyházi ének, szentbeszéd. 13:30: Az Operaház zenekara. 14:10: Magyar anekdoták. 15: Hangmezek. 16: Mesék. 16:30: Cigányzene. 17:25: Előadás. 17:55: Zongoraverseny. 18:30: Szilveszteri álom. Karinthy Frigyes tréfája. 19: Kávéházi zene. 20:40: A gymesi vadvirág, népszimű. 22:10: Hírek. 22:35: Szalonzene. 1:05: Hírek.

UJI Orizzó meg eredeti okmányait. Készíttessen róluk UJI

fotókópiát

Percek alatt készül

Finkler Antal

trógepszaküzletben Cluj, Str. Regina Maria No. 9. Telefon 14-93.

Vasárnap, január 2.

Bucuresti. 7:30: Torna, vidám zene, hangmezek, orvosi tanácsadó, szakelőadások, hírek. 9:55: Istentisztelet. 13: Hírek, zenekar. 14:10: Hírek. 15: Előadás, zenekar. 16:10: Hangverseny. 18: Zene. 19:15: Lemezek. felolvasás. 20: Zene. 22: Hírek, zenekar.

Budapest I. 10:30: Hírek. 11: Istentisztelet. 12: Egyházi ének és szentbeszéd. 13:30: Az Operaház zenekara. 14:05: Előadás. 15: Lemezek. 16: Előadás. 16:45: Hegedű zongorakísérettel. 17:30: Előadás. 18: Szalonzene. 19: Előadás. 19:30: Cigányzene. 20:35: Előadás. 21:15: Sporteredmények. 21:25: Jazz. 23:25: Hírek, sporteredmények 23:45: Hangversenyzenekar. 24: Kávéházi zene. 1:05: Hírek.

A „Paul Ehrlich” 112. szakülése

A Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület f. hó 23-án dr Biedermann Jánost, a budapesti Zsidókórház belgyógyász főorvosát látta vendégül a 112. szakülés keretében.

Dr Farkas Imre üléselnök üdvözi a vendégeleodót és bemutatja őt a hallgatóság-nak. Biedermann főorvos néhai Benedikt és Stiller professzorok iskolájából került ki a nemzetközi elismerést vívott ki, magának különösen a vérséjbetegségekkel, agy- és szivbetegségekkel foglalkozó művei révé valamint a higany-diuretikumok kutatásterén kifejtett munkássága által.

Dr Biedermann János (Budapest) „Heveny hasi tünetekkel járó extraabdominális megbetegedések” címen tartja meg előadását. Távoleső betegségek reflex uton a test merében ellentétes területein idézhetnek elő megtevesztő tüneteket. A vállfájdalom, amely koszorútrombózisnál oly gyakori, nagyon sokféle hasüregi megbetegedésnek lehet jele.

Egyszerű gyomortáji fájdalom idézhet elő koszorútermegbetegedésre emlékeztető vállfájdalmat. A reflex uton terjedő kisugárzás gyakran megtevesztheti az orvost: agyvelgyulladás, gyermekbénulás, nem egyszer hasártyaizgalom képében jelentkezhetik. Ugyanígy a cukorbeteg coma és az agyhártyagyulladás. A 40 éven felüli emberek jellegzetes étkész utáni panaszai u. m. szivtáji nyomás, nehéz légzés, gyér pulzus, a rekeszizom magas állása következtében lépnek fel teljesen ép sziv mellett.

A sziv egyik legsúlyosabb és legnagyobb jelentőséggel bíró megbetegedése a koszorútrombózis nagyon gyakran lép fel megtevesztő hasártya- és béltünetekkel. A koszorútrombózisra nagyon jellemző tüdőembolia egyenesen vakbélgyulladás* maszkrozant. Előadó ezzel kapcsolatban egy 35 éves férfi betegéről emlékezik meg, akit kíméletlen hasi tünetekkel, gyomortáji fájdalommal, hasfal izomvédekezéssel, magas fehérvértestszámmal hoztak be a kórházba. E tünetek alapján gyomorátíródásra gondoltak. Az elkerülhetetlen halalos vég után megejtett boncolás azonban koszorútrombózisra jellemző elváltozásokat tárt fel. A koszorútrombózisra kintó gyomorfájdalom képeben is jelentkezhetik, melyet puffadás, gyakori hányások és esetleg rejtett bélvérzések is kísérhetnek. Ez a gyomorfájdalom azonban nem görös (kólika)-szerű, hanem brutálisan egyöntetű.

Az 1918. évi agygyulladás járvány idején előadónak gyakran volt alkalm a ezen betegség valódi természetét kism. ni, amely gyakran jellemző hasi tünetek orvja alatt f. lódott ki. Így egy 52 éves nőbetegnél a b. bordaiv alatt heves görösök léptek fel, me görösrohamok és a kísérő köbki tünetek alapján veseköbeteleg kórisméje állítottott. A harmadik hét végén azonban fokozott agyi tünetek léptek előtérbe, mely a vt orvosok figyelmét a járványos agygyu. lehetőségére irányította. Ily módon tehát fellépett és vesekő által okozottnak görösrohamok agyi eredetűek voltak. Alttanban a központi idegrendszerben keletke. de a más területre (így a hasüregbe) a vetített panaszoknál a tünetek kaledonszkó szerű változása kell hogy a figyelmet a agyi eredetre irányítsa.

Biedermann főorvos nagyon tanulságos és tudományos gondallal felépített előadását üléselnök megköszöni és egyben közli, hogy Biedermann főorvos a Paul Ehrlich Orve tudományi Egyesület érdemeinek elismerésédisztagjal sorába tartotta.

Dr Ornstein S. főtitkár felolvassa és nyújtja az ünnepeltnek az ezen alkalmán szóló okiratot. (dr k.)

A

(A)

Sándor József zsebré, beállott a akik a tradíció reneszgelik, c megfelelo keret Nem kevered is ezt cselekedti csoportosította tört a talmud rának labirintia az oka, h ez az Egyenő Gyöngyszem.)

Agnon más érdeklik elsősor Szenttrástói a mepeket körülöli

Az első arab szól, a jamiin Jomkippurig (a

De ez csak e ezer kéziratos mányozta, amik hordta — a fü öket, egész sor köztük — ann hogy akár egy

Egyet már leg kímrol, a három ról, Sabbatotól

A Jamim po tulzok, ha az ilyen gondall,

T
A leg

héber könyvet egyetem, a hé dalom nagy m deköz kedvéb felvette a kiaz érdemelte vele tikus stilsábó rachot jachilu

Agnon három nek nevez ödi Az első szfér kozik, roschof sodik széfer képest Comge jedő napokkal széfer tárgya nepe.

Az előszavé honnan szedeg a profétákbló Következik a dikus része, a és az új rabbi ritett Agnon egyes imák sz durt, vagy össe. Az imar hoz magyaráz zájuk füzödó

De nemcsak stüláris felada ket rendre h szövegeken is sége mutatki mindig és gon

A félelmetes napok könyve

(Agnon: Jamim noraim. A berlini Schocken Verlag kiadása)

Sámuel József Agnon, a nagy héber prózaíró, beállt a gyűjtők sorába: azok közé, akik a tradicionális zsidó irodalom kincsét rendezgetik, csiszolgatják, a mai izlésnek megfelelő keretbe foglalják.

Nem keveredett rossz társaságba. Bialik is ezt cselekedte. Az agada gyöngyszemeit csoportosította tárgyak szerint és ezzel utat tört a Talmud elbeszélő részének és a midrásnak labirintusában. (A Szabolcsi dinasztia az oka, hogy féltre, lúzódzva írtam le ezt az Egyenlőségben agyonkoptatott szót: Gyöngyszem.)

Agnon más tájakon jár. Az ünnepeink érdeklik elsősorban. Az az irodalom, amely a Szentírásról a chaszid legendáig a zsidó ünnepeket körülöleli.

Az első aratása a „félelmetes napokról” szól, a Jamim noraimról, a Roshasanától Jomkippurig (ad vead biklal) terjedő időről.

De ez csak a kezdet. Amikor a több mint ezer kéziratot és nyomtatott munkát áttanulmányozta, amiből a könyve anyagát egybe-hordta — a függelékben pontosan felsorolja őket, egész sor Erdélyben megjelent mű akad közöttük — annyi adat került a noteszébe, hogy akár egy tuca könyv is kitelik belőle. Egyet már legközelebbre ígér: A salosregáliról, a három zarándok ünnepről, Pészachról, Sabbuotról és Szukkoszról fog szólni.

A Jamim pompásan kiállított könyv. Nem tulzok, ha azt mondom: ilyen izlésesen, ilyen gondossal, nem állították még ki modern

veg intencióit.

A gyűjteménynek egyik jellemzője, hogy jelentős hely jutott benne az újabbkori és mindennekfelett a chaszidikus irodalomnak. Agnon a chaszidizmus világában él, teljesen egybeforrott vele. Nála nem misztikus, vagy romantikus játék a caddikok szólásainak, a chaszid-anekdótáknak gyűjtése, hanem a hívő lélek műve. Ennek az egybeforrottságnak, ennek az erős hitnek, a chaszidikus meggyőződésnek tulajdonítom, hogy Agnon nem von választalat a Talmud mesterei és chaszidizmus nagyjai között. Hogy ez a két csoport, melyet annyi évszázad és talán egy egész világ választ el egymástól, amelyet a zsidó tudomány és a misznagim vallásos érzése egyaránt nagyon különbözőképpen értékel, Agnonnál mindennek — az évek, az érvek, a tények — ellenére szerves egysébe fonódik. Az Agnon meglátásában és megérzésében a Talmud korától egyenes és eltérhetetlen szá- lak húzódnak például Maharam Rothenburgig, a Maharilig, vagy teszem Jábecig, s tölte a Bálsamig, a „grajszter Karlinerig” és Lévi Jiczohokig, Berdisev rebéjéig. A könyvében ugyanannak a világnézetnek reprezentánsai, a zsidó lélek legitim megszólaltatói valamennyien.

Olvasom, hogy a modern Palesztina meg-rökönnyödvé fogadta a könyvet; Bergmann professzor egyenesen kihívásnak minősítette. Nincsen igaza. Akikből hiányzik az Agnon hite, azokat a könyv költészete fogja megra-gadni. Am az orthodox Izraelit kritikusa is fennakad rajta. A blaszfémiaival határosnak minősíti például a lizenszki szabó történetét és úgy tartja, hogy az Isten jócselekedetei-ről és csapásairól könyvet vezető chaszid nem érdemli meg a dicsőretet, amit a rabbi-tól kapott. De lehet-e, szabad-e egy több mint 400 oldalas könyvből, amely a dinnel és a minhággal, a törvénnyel és a szokással, egyképpen megismertet bennünket, amely egyformán helyet juttat a jomkippuri sa-nyargatásoknak és a roshasana esti étkezési különbségeknak, amelyben Tóra, Talmud, Midras, Zohar, a risonim és achronim egy-képpen helyet kap, — kipécézni egy anek-dótát és ennek alapján belekötöni?

Az Agnon könyvét hiszem és vallom, fel-tétlen dicsőret illeti meg. Tudásban, írásmű-vészetben egyképpen ragyogó alkotás.

(t. I.)

Az izzószál - eddig ismeretlen-ellenállóképessége biztosítja az ARGON izzólámpa felülmulhatatlan tartósságát.

ARGON

ELECTROSTAR SAR
BUCUREȘTI 1, Calea Victoriei, 2

Hazai gyárt-
mány. Gyára:
FIENI, Jud.
Dâmbovița
Dâmbovița

Január 2.
vidám zene, hang-
dó, szakképzés, 13: Hírek, zenekar.
s, zenekar. 16.10:
s, 15: Lehek. fel-
ek, zenekar.
11: Isténtsiztetel.
tbeszéd. 13.30: Az
Eloadás 15: Le-
Hegedű zongora-
18: Szalonzene. 19:
c. 20.35: Eloadás.
21.25: Jazz. 23.25:
3.45: Hangverseny-
ne. 1.05: Hírek.

„Hírek” 112.

ésé
adományi Egyesület
nn Jánost, a buda-
gyógyász főorvosát
akülés keretében.
selnök üdvözi a
ja őt a hallgatóság-
néhai Benedikt és
ájából került ki e
vivott ki, magáná-
segekkel, agy- és
közök művei rév
tikumok kutatá-
ga által.

(Budapest) „Heveny
raabdominális meg-
tja meg előadását.
x uton a test merő-
idézhetnek elő meg-
vállfájdalom, amely
gy gyakori, nagyon
egedősen lehet jele.
fájdalom idézhet elő
emlékeztető váll-
terjedő kisugárzás
az orvost: agyvelő-
as, nem egyszer has-
jelentkezhetik.
coma és az agy-
even feletti ember
áni panaszai u. m.
légzés, gyér pulzus,
ása következtében
ziv mellett.

sabb és legnagyobb
egedése a koszorú-
n lép fel megteves-
teikkel. A koszorú-
zetű tüdőembolia
ás” maszidrozsnat.
n egy 35 éves férfi-
eg, akit kimondott
tárféki fájdalommat.
magas fehérvértest-
sórházba. E tünetek
ra gondoltak. Az
vég után megjelent
uértrombózisra jel
t fel. A koszorú-
fájdalom képeben is
uffadás, gyakori há-
bélvérzések is kísé-
rdalom azonban nem
nem brutálisan egy-

adási járvány idején
alkalma ezen beteg
ism. rni, amely gya-
lek árva alatt f
veg nőbetegnél a b
eső léptek fel, me
s többi tünetek al-
isméje állítottat
azonban fokozato
erbe, mely a vi-
rványos agygyu-
ily módon teh
ital okozottnak
ettük voltak. Altt
ndszerben keletke-
gy a hasüregbe) a
tünetek kaleidoszkó
hogy a figyelmet a

nyagon tanulságos é.
lépített előadását
és egyben közli, hog
Paul Ehrlich Orve
demeinek elismerésé
ta.
ár felolvassa és f
k az ezen alkü-
(dr k.

UJI

14-93.

héber könyvet. Zálmán Schocken, a héber egyetem, a héber könyvgyűjtés, a zsidó irodalom nagy mecénása, megint széles aján-dékozó kedvében volt, amikor ezt a könyvet felvette a kiadóvállalata programjában. Ki-érdemelte vele az áldást, amit ékes archaisz-tikus stílusában Agnon kíván számára: Be-rachot jachlu al roso!

Agnon három caputban — ő maga szfér-
nek nevez öket, — rendezte el az anyagát.
Az első szféra a zsidó ujesztendővel foglal-
kozik, roshodes Elulig vissza-vissza. A má-
sodik szféra címe: Bën kesze leaszar; ehhez-
képest Comgedaljától erév Jomkippurig ter-
jedő napokkal foglalkozik benne. A harmadik
szféra tárgya Jomkippur, az engesztelés ün-
nepe.

Az előszavában Agnon rendre elmondja,
honnan szedegette az anyagát: A Tórából,
a prófétaiból és a zentírás egyéb könyveiből.
Következik a két Talmud halachikus és aga-
dikus része, a midrás. A Zohár. Végül a régi
és az új rabbinikus irodalom. De helyet ke-
rített Agnon a liturgiának is. Persze nem az
egy-
es imák szövegét hozza, hiszen nem zsidó-
túr, vagy szelicha-gyűjteményt állított
össze. Az imarendet ismerteti és némely ima-
hoz magyarázatokat szemelgetett ki a hoz-
zájuk fűződő irodalomból.

De nemcsak gyűjtő munkát vállalt, hanem
stilis feladatokat is. Az arameus szövege-
ket rendre héberre fordította és a héber
szövegeken is csiszolgotat, ha ennek szük-
sége mutatkozott. Am hangsúlyozza, hogy
mindig és gondosan megőrizte az eredeti szö-

Ellopták a világ „legértékesebb” bankjegy- gyűjteményét

Eperlevélből készült papírra nyomták a legrégebb kínai bankót

London, december 31. Frederick Ernest Catling, az ismertnevű angol rézmetsző ezer font jutalmat tűzött ki annak, aki nyomára vezet elrabolt bankjeggyűjteményének. A bankjeggyűjteményt Ken-singtonból, egy trezorból rabolták el.

A szóbanforgó bankjegyek névértéke több, mint hatszázmillió font. Természe-
sen nem ez a tényleges értéke a gyűjte-
ménynek, mert hiszen van a bankjegyek
között német inflációs pénz is. A gyűjte-
mény értékét általában harmincezer font-
ra becsülik. Nagyon értékes darabjai is
vannak a gyűjteménynek. Így van egy
bankjegy, amely az amerikai polgárhábo-
ruból származik és azon hatvan tábornok
aláírása szerepel. E bankjegyek egyedül
óriási az értéke. Ebbe a gyűjteménybe
tartozik az első egyfontos bankjegy is,
valamint az első százfontos bankjegy. A
világ legrégebbi bankjegye a pekíngi csá-
szári palotából származik és azt eperle-

vélből készült papírra nyomták. Egy má-
sik kínai bankjegy selyemből készült, de
vannak a gyűjteményben fa-bankjegyek
és bőrből készült bankjegyek is.

Elmondotta Catling, hogy van gyűjte-
ményében egy német bankjegy, amely egy
halott katonát ábrázol, aki felett rozs nő
ki a földből. A gyűjtemény egy másik
ritkasága ugyancsak egy német bankjegy,
amely atlasz-selyemből készült és kötött
széle van. Catling, aki egyébként már
évek óta béna, a British Museumnak szán-
ta halála után a gyűjteményt.

Egyelőre — bár a Scotland Yard a leg-
lázasabban dolgozik — azonban sehol
semmi nyoma a gyűjteménynek, amely
negyvenezer banjegyből áll.

Az oradeai Wizo kultur-estje. Fénye-
sen sikerült kultur előadást tartott London
Else a Fészek Klubban december 21-én. A
Harand-mozgalmat ismertette, amely az an-
tiszemizmus, a sötétség és gyűlölet ellen
harcol. Beszélt az előadónő Irene Harandról,
erről a kiváló bécsi asszonyról, aki keresz-
tény létere fel merete venni a harcot Hitler
„Mein Kampf”-jával az ő „Sein Kampf”
című könyvében. Else London előadása nemcsak
azért volt figyelemreméltó, mert megismer-
tük általa ezt a mozgalmat, mely a gyűlö-
ködés napjaiban a béke és emberszeretet
szolgálatában áll, hanem azért is, mert az
előadónő olyan felkészültségről tett tanusa-
got, olyan behatóan tanulmányozta a kér-

dést, levelezett Harand asszonnyal és előad-
sát mindvégig olyan magas nivón tartotta,
hogy ténylegesen sikerült neki a hallgatósá-
got ennek a egyszerű mozgalomnak meg-
nyerni. Az előadónak Rosenberg Mancsi mon-
dott köszönetet.

Hirsch Simon előadása a temesvári
Wizoban. December 15-én remekül érdekes
és nivós előadást tartott Hirsch Simon a te-
mesvári Wizo kulturdelutánján. A cionista
világ kimagasló egyéniségeiről számolt be,
megvilágítva az egész mozgalmat keletkezé-
sétől a mai napig. Ismertette Leo Pinsker
pionir-munkáját, majd Herzl Tivadar, Max
Nordau, Josef Trumpeldor és még néhány
történelmi személyiség életét és alkotásait.
Kiválóan jellemezte Chaim Weizmann és
együttal a cionizmus mai helyzetéről is kitü-
nő képet tárt a hallgatóság elé. A szépszám-
ban egybegyűlt közönség mindvégig óriási
érdeklődéssel hallgatta a szép és színes elő-
adást.

A szigeti WIZO hírei. A szigeti WIZO
ezen a télen is intenzív kulturtevékenység-
hez látott hozzá. A WIZO hölgyek házi kul-
turdelutánokat rendeznek, amelyek nemcsak
teadélutánszerű szórakozás, hanem élénk
kulturtevékenység és szervezeti élet keretétől
is szolgálnak. Revük formájában ismertetik
a zsidó élet és a palesztinai építőmunka ak-
tuális eseményeit, előadásokat tartanak hé-
ber költőkről és írókról. A szigeti WIZO
ezért a többi csoportnak is melegen ajánl-
ja, hogy a házi teákat minél gazdagabb kul-
turprogrammal kapcsolják össze. Különösen
kiemelkedő eseménye volt a szigeti WIZO
kulturéletének Keller Vera és Löbl Bözl lá-
togatása, illetőleg nagyszerű előadásai. Kul-
turdelutánokat eddig Marmor Rafaelné, Perl
Rozáné, Steinmetz Sajené, Weisz Sándorné,
Mendelovits Lajosné rendeztek. December
11-én, mint már közöltük, nagyszabású mű-
vészestélyt rendezett a WIZO.

Kevesebb kövértség, több egészség

mondja önnek orvosa

A modern asszony tudja, hogy a kövér-
ség csökkenti a fizikai ellenállóképességet
és öregít. Gondoskodjon tehát kellemes
külséjéről azáltal, hogy naponta a gyógy-
növényből készült, híres Dr. Richter-féle
teát issza és meg lesz mindene, ami az
életöröm megőrzéséhez szükséges. Ruga-
nyos, karcsú és friss lesz.
Kérje tehát kifejezetten csakis a valódi,
gyógynövényből készült

ERNST RICHTER

-féle
soványító teát. Egy doboz ára Lei 100.
Erősen koncentrált Lei 120.

BRAUN IZOR

szövőfonal nagykereskedő
Târgu-Mures, (Telefon: 74.)
Iparifonalak állandóan raklárón.

WIZO Zsidó Csizony

HIVATALOS LAPJA

Jólékonyság, hitközség, cionizmus

Nemrég közös jótékonycélra rendeztünk háziéteit. Kitünően sikerült és anyagi eredménye minden várakozást felülmúlt.

„Szép, szép, — mondta valaki, — csak hogy tui sokféle osztóznok, szétforgácsoljuk erőnket. Legfontosabb a jótékony-ság, ami nem cserélhető fel sem „kolecolás-sal”, sem cionizmussal.”

Csak röviden lehetett felelni, mert már mindenki indul hazafelé és talán éppen ezért még másnap is folyton erre a beszélgetésre kellett gondolnom, annál is inkább, mivel nem ez az első eset, hogy hasonló megjegyzéseket hallok.

Igaz, hogy mi itt, Besztercén, a máramarosi nyomor szomszédságában nagyon meg vagyunk terhelve; az is tény, hogy városunk 3000 főnyi zsidóságából csak mintegy 250 fizet hitközségi adót. A múlt évi 40 helyett az idén 60 gyerek részesült a chanukai felruházásban, hogy tépet rongyjaikat meleg ruhával és cipővel cseréljék fel; számtalan család könyörög segélyért, tüzelő fáért és a zsidó népkonyhán közel 40 éhes ember számára kell főzni. Legalább 15-20 gyerek van olyan állapotban, hogyha nem küldenék el őket nyáron nyaralni, egészségileg teljesen összeroppannának és biztos, hogy elsősorban erre ösztönlik a máramarosi koldusok végtelen áradata.

Csak legszentebb kötelességünket teljesítjük, ha minden erőnkkel támogatjuk a Zsidó Kórházat, mely gyönyörű intézmény, mentes-várunk a legnagyobb bajban, a komoly betegségekben és már számtalan testvérünknek adta vissza egészségét és életkedvét, de a Diáksegélyzóról és a menzáról sem szabad megfeledkezni, mely lehetővé teszi, hogy ifjúságunk existenciára tegyen szert és megbirkózzon az eléje tornyosuló, napról-napra nagyobb nehézségekkel.

Súlyos kötelességek nyomják vállainkat, de hiába, hálát kell adnunk, hogy még tehetünk valamit és minden módon segítenünk kell nyomonba és bajba jutott testvéreinken. Nyaralni kell küldeni a csenevész, gyöngye és egész éven át nélkülöző gyerekeket, hogy téli legyen kit felruházzák és fát és segélyt kell nyújtani télen, hogy nyáron legyen kit tovább támogatni.

Az csak nagyon dicséretreméltó, ha valaki szívvel lélekkel a jótékony-ságba belefelel, az is természetes, hogy mindenki saját életéhez ragaszkodik legjobban. Sőt bevallom, hogy amikor a múlt héten a most alakult zsidó iparosgyűlést megtisztelt meghívásával első teatestélyére és azon majdnem másfél-százan voltak, bennem is feltámadt egy kis irigység, hogy a Wisonál miért nincs még a fele se. De a végén csak örülni tudtam sikerüknek, mert zsidó összetartásról volt szó és mert a dolgozó zsidó iparos testvéreinkre büszkének vagyunk. Lehet mindenkinek külön szívénye, de azért más egyet és annak célkitűzését sem lehet közlegyintéssel elintézni.

A hitközség az egyetlen organizmus ma, melynek tagja minden zsidó kivétel nélkül és láthatunk a közelmúltban, hogy ezen organizmus nélkül nem törtszói testvéreink teljesen megsemmisültek volna. Minden hitközségben van széthuzás, politizálás, mert nem lehet minden embernek egyforma a véleménye és felfogása, de végeredményben mégis csak gerincünk, támaszunk, erősségünk a hitközség.

De minden szép, lélekemelő és fontos tényező mellett, lássuk, mit is akar a cionizmus?

Nem áll szándékomban ideológiai magyarázatba kezdeni, csak a jótékony-ság és cionizmus között akarok párhuzamot vonni és válaszolni azoknak, akik sajnos még ma is ellenséges szemmel nézik a Wizot.

Mindaz, amit a jótékony-ság nyújt, annyi áldozatkészséggel és fáradhatatlan munkával csak a mának szól. A cionizmus a jövőért dolgozik. A jótékony-ság elviselhetőbb teszi a jelet, letörli a könnyeket, — a cionizmus azt akarja, hogy jövőben ne legyenek keserű zsidó könnyek. Mindent megtehetünk a helyi szegényekért, de egy perc se szabad

megfeledkezni arról, hogy testvéreinken más országokban semmilyen jótékony-ság nem segíthet, csak egy új otthon, a kivándorlás.

Napról-napra rosszabbodik a helyzetünk, mi lesz, ha jövőre 60 helyett 80, vagy 100 gyereket kell felruházni és nincs meg az anyagi lehetőségünk hozzá? A cionizmus azt akarja, hogy jövőben ne legyen zsidó koldus, földet, otthont, munkaalkalmat akar nyújtani a zsidóknak.

Néhány hónap óta sajnos, nyugtalanító híreket hallunk, de nem is remélhetjük az ország könnyű, akadálytalan felépítését és bizakodó, nem csüggedő szívvel várjuk ügyünk igazságos rendezését. Nekünk, zsidóknak, nehéz küzdelmet kell megvívunk minden kis eredményért és semmi sem hull az önkébe.

Mig a békeszerződés a lengyeleknek egy kész Lengyelországot adott a szép Varsóval, a cseheknek egy tökéletes országot a gyönyörű Prága fővárossal, nekünk egy rommal teli, sziklás, mocsaras, kietlen földterület ju-

tott, amelyet véres verítékekkel kell megmivelnünk és saját erőnkkel felépítenünk. De bármily áldozatokat hozunk, megéri, ha elérjük, hogy megint nép leszünk a népek között. És amit teszünk, mindenk előtt a gyermekeinkért tesszük, mert övék a jövő. S a mai válságos világban mi az, amit reájuk hagyhatunk örökségül? Becsületos név, lelki-erő és bizalom egy jobb jövőben.

Azért is van annyi lelkes harcosa a Wizonak, mert anyai szempontból néz mindent. Mi segítünk eredi testvéreinket az eredi anyáknak és ök — a pionirok, — dolgoznak a jövő generációt, a mi gyermekeinkért.

Vajudó kor gyermekei vagyunk és nem szabad összeroppanunk a nagy terhek, kölességek és feladatok sulya alatt. Híd vagyunk, melyen ut vezet át egy békés, nyugodt, munkás jövőbe. S míg egyik kézzel felemeljük nyomorgó testvéreinket, a másik-
kal őseink országát építjük.

Egyet azonban semmi körülmények között sem szabad megengedniünk: a széthuzást, az ellenségeskedést, egymás munkájának leicsinylését! Egyetlen menteségünk az összetartás, az igazi, mély testvéri szeretet, melynek megvalósításán oly szívósan dolgozik a Wizo.

Herzog Paula (Beszterce).

A munka mestere

— ARON DÁVID GORDON —

Tizenöt esztendeje halt meg Gordon, aki a szociális szellemben való eredi újjászülés eszméjének legnagyobbatásu meghirdetője volt. Eleteszméinek elvelesége s évförölője mellett a bécsi Jüdischer Verlag egykötetes Gordon kiadványa (Auswahl aus seinem Schriften) adott a nagy gondolkodónak aktualitást.

Ösi előkelő vilnai család leszármazottja, ki 48 esztendeig élt Podolia kis erdei falvaiban mint rokonának Gümsburg bárónak egyik vezető iradalmi hivatalnok.

Csendes, szelíd ember, szeretettel vetek körül a kis faluk népei, mert az európai és zsidó műveltség Gordon minden szabad idejét a körje csoportosuit kis tábor szellemi és erkölcsi nevelésének, fejlesztésének szentelte. Forradalmi változást jelentett életében Achad Haam „Válaszaton” c. könyvének megismerése. A zsidó tuuás, érzés és megismerés mélységét átérző, szemlélődő természetű Gordonból gondolkodó, cselekedni akaró, pozitív megoldást kereső zsidó lett. A csupán megélhetést, de nem életet jelentő hivatalnokai pálya helyett új utat keresett, mely helyes irányba vezet, hol megtalálja élete célját és értelmét. 1904-ben Erec Jisraelebe költözik s először az arab munkásokat foglalkoztató kolonistáknál keres munkát. Tizennyolc esztendeig, 1922-ben bekövetkezett haláláig, élete utolsó napjáig, földmunkát végzett, a nehéz munkához szokott, gyöngye testalkatu Gordon. S míg néki a munka kiegyensúlyozottságot, harmóniát s életértelet adott, minden szabad idejét a nehéz helyzetben élő zsidó munkások megszervezésére fordította. Közben állandóan írt, hogy példamutatása minél szélesebb rétegekre hasson. Az általa alapított Daganja munkásoközösség gyönyörű telepén temették el.

Az emberi élet legmélyebb tartalma, kiteljesedése, a munka — írja Gordon. Nem a megélhetésért való, nem a kötelességből tett, s nem időnk kitöltésére fordított munka, hanem az, amely létünkkel következik, melyet életünk szükségel, ugyanugy mint a levegőt és a táplálékot. Ez pedig csakis a mi magunk végzte földmunka, amely megszünteti az ember és ember közti különbséget, békehidat ver nép és nép között, visszatérít a természethez, melytől annyira eltávolodtunk. A ma emberének a természet csak az anyagi értékek felhasználható tárházát jelenti. A mező, a buza termés mennyiségét, az erdő a kivágható sokszázaló fát, az állatvilág a táplálékot s az emberi munkaerő bizonyos pénzösszeget jelent ma csupán. Mind-
ez megváltozik az ideálá emelt munka foly-

tán s új értelmet nyer az új ember előtt.

Mert új embernek kell kialakulnia, léleken és tetben túllátónak a maga szük kis körén, kitől megkövetelhető, hogy ne legyen jölétében melegegedett, mig mások anyagi nyomorban élnek, s ne érezze lelkiileg boldognak magát, mig emberek szellemi nyomorban sanylódnak. Ezek a felsőbbrendű „ember-emberek” sugároztatják maguktól az erőt, amely az egyénekből megalkotja az „ember-népet”.

„Ember-nép”, ez a végső ideál. Az ember-népek egy állanak egymással szemben, mint ember a társával s ha ezek együttélését a legmagasabb emberi követelmények szabályozzák, nem követelhető meg ugyanaz a föld népeitől, „ember-népeitől” is? Így való-sulna meg csak a prófétai tanítás: „nem ront fegyverrel ember ember ellen, s nem tanulnak többé háborút”.

Ki tudná jobban megérteni ezt, mint mi zsidók — írja Gordon. A borzasztó szenvedések árán, amit kétez év alatt elszenvedtünk, megszereztük azt a jogot, hogy e nagy-szerű világ ujjáépítésében első legyünk Erec Izrael földjén. Az idők folyamán kiszakadt ke-zünkől a munka a századunkban már szinte szegény számba ment. Eltávolodtunk a természetől, melyet valaha mi értettünk meg leginkább, felismerve annak teremtő Egy-istenét, de Erec Izrael földjén újra módunk-ban lesz változtatni ezen, a régi tanokat a megújodás erőivel ujjáéleszteni, hogy mi legyünk az első „ember-nép” s példát ad-junk a követésre.”

(Sz. Ö.)

A szatmári WIZO csoport szezonnyitó teáját Guth Sándorné rendezte meg fényes keretek között amelyen a központ képviselő-
lében Keller Vera és Löbl Bözsi vettek részt, mint vendégek. Keller Verának a zilrichi konferenciáról tartott rendkívül érdekes beszámolóját és Löbl Bözsi lendületes beszé-
dét, valamint énekszámait nagy élvezettel hallgatta a nagyszámu közönség. A követ-
kező teát özvegy Klein Vilmosné és Kertész Ferencné rendezték. Ezen a teán dr. Schwartz Lajos tartott előadást chanukáról. A harmadik tea-rendezvényt dr. Schwartz Lajosék adták, amelynek keretében Kugler Zsigmondné irodalmi beszámolót tartott egy Palesztináról szóló könyvről. A multheti teát dr. Guttmann Béláné rendezte, amelynek ke-
retében dr. Handler Elze, a temesvári WIZO elnöknője vett részt és nagyhatásu előadást tartott a jelenkor kimagasló zsidó egyénisé-
geiről. Ezenkívül Csengeri Mayer Mihályné pompás énekszámával gyönyörködtette a nagyszámu hölgyközönséget.

Aradi Wizo-hírek

Az aradi Wizonban páratlan lelkesedéssel és ambícióval folyik a munka. Máris olyan eredmények mutathatók fel, amelyek minden várakozásnak megfelelnek.

Dr. Mózes László Zs. N. Sz. főtitkáranak előadása kimagasló kultureseménye volt az aradi Wizonak. Edmond Flegg „Mózes” című könyvét ismertette, azonban az több volt, mint könyvismertetés, mert Mózes gigantikus alakját a könyv és a biblia keretéből ki-emelve, történelmileg és lélektanilag egyaránt kiválóan megrajzolta vetítette a hallgatók elé.

November 16-án volt a tisztújító közgyűlés. Ezen ismét a régi vezetőség lett megválasztva azonban új erők is belekapcsolódtak az intenzív munkába. A vezetőség névsora a következő:

Elnök: Dr. Köves Lászlóné és Weisberger Gusztávné.

Alrelők: Dr. Dohány Sándorné, dr. Goldschmidt Lipótné, Hönigsberg Marcellné.

Titkár: W. Rosen Alice.

Jegyző: Weisz Józsefné.

Kulturreferens: Klein Oszkárné.

Pénztáros: Lányi Izsóné.

Ellenőr: Vértés Henrikné és a választmány tagjait új tagokkal frissítették fel.

Sajtóreferensek: Dr. Goldschmidt Lipótné és Hönigsberg Marcellné.

Dr. Goldschmidt Lipótné és Klein Oszkárné folytatták előadásorozatukat, melyet Palesztina földrajzáról és a cionizmus történetéről és ideológiai ismertetéséről tartottak. Az alapos tudással és mély felkészültséggel felépített előadások nagy hatást gyakoroltak a hallgatóságra.

December 7-én nagyszerű Eleven Ujságja volt az aradi Wizonak. Ezuttal számos új előadó szerepelt a közönség előtt, ugy ezek, mint a már ismert előadók színes és érdekes mondanivalókkal nagy tetszést és elismerést arattak.

A vezércikkben Szántó Szerén a Chanukáról emlékezett meg. A Chanuka jelentőségét kapcsolatba hozta a zsidóság mai helyzetével.

A tárca keretében Rényi Tiborné egy jüdis legendát fordított le nagy stílus-készséggel.

Luttwák Józsefné az ifjúságnak a valláshoz való visszavezetéséről beszélt nagy hatással.

Weisberger Márta Hubermannról emlékezett meg színes és igen hatásos előadásban.

Róth Istvánné a zsidó világ napi eseményeit ismertette alapos tájékozottsággal és pontossággal.

Kovács Ily Lawrence ezredes könyvét, „A Bölcsesség hét pilléré”-t ismertette. Ez a könyv ma még talán aktuálisabb, mint amikor megjelent és az előadó rámutatott azokra a csúrrákra, melyekből a mai aráb lázongások keletkeztek. Sternberg Hugoné színes előadásában konferálta be a Wizo-Menza bált.

December 11-én zajlott le a Wizo rendezésében a szezon első és nagyszerű bálja a Menza javára. Elegáns és nagyszámu közönség vett részt ezen a nagystíliú bálon, ahol a késő reggeli órákig vidám és kellemes hangulatban maradtak együtt a résztvevők. A tánc- és szépségversenyt nagy érdeklődés kísérte és a nyerteseket lelkesen ünnepeleék.

A fényes sikerű bál fáradhatatlan rendezőinek egyaránt hálások azok, akiknek el nemmuló élményt jelentett az az azok, akiket az eredmény közelebb segit céljaikhoz.

(H. L.)

Wizo-élet Huedinen. A Wizo huedini helyicsoportja f. hó 4-én megrendezte a szezon első jólsikerült teatestélyét. Az estélyen jelen volt dr. Bárdos Imre Oradeáról, aki röviden méltatta a Chanuka jelentőségét, majd kitartó cionista munkára és áldozatkészségre buzdította a jelenlevőket. A közönség az előadást figyelemmel és érdeklődéssel hallgatta végig és tetszéssel fogadta. A rendezés munkájában sokat fáradoztak Reisz E., Frankovits Eszter, és Berkovits István. A háziasszonyi tisztséget Fehér Mártonné, Kohn Dezsóné, Léb Béláné és Reisz Ignátjáné látták el.

(Léb Béláné).

Ch
iran
Aggoda
London, decem
tain elhatározta,
napl franciaország
A miniszterelnök
tepetést kellett a
tőnek körében,
hogy Eden táv

Elh
vizsg
LONDON,
hogy a kormá
Daily Telegra
Nagy-Britanni
egy arab vez
való részvétel

Uránia
a new
Voroszi
uj

Moszkva, dece
hajtóbizottsága
határozta, hogy
ben külön népbí
lyezik, amelynek
hadügyi népbizt
biztosság létesít

Csang
a japán csap

Csanghaj, dece
tői nyugatra, a
tengeraltjárásra
szedve szárazf
szézellították é
tik a kínai lapok
tést. A kínai la
érkezett.
Pekingi jelent
Taisantól keletre
japánok közik,
ellenállás nélkül
A Sanszi tartom
váltós.
Az Asahi cím
pán repülőraj b
tosabb kantonl
Csang-Kaj-Sek
Kantonban tar

Olvase
Olvastóink szin
könyvünk meg
okokból néhány
Az évkönyvek e
va tudjuk megk
rónk szives tün

Bány
Lengy
Varsó, decem
bánya egyik t
nyaszt maga s
sulyosan meg
rom eltűnt. K

Chamberlain helyettesíti Edent franciaországi szabadsága alatt

Aggudalom Londonban az egyiptomi kormányválság miatt

London, december 31. (Rador). Chamberlain elhatározta, hogy ő helyettesíti a tíznapos franciaországi szabadságra utazó Edent. A miniszterelnök elhatározása élénk meglepést keltett a lapok diplomáciai szerkesztőinek körében, akik emlékeztetnek arra, hogy Edent távollétében rendszerint lord

Halifax látta el a külügyek vezetését.

Londoni jelentés szerint a lapok bizonyos aggodalommal figyelik az egyiptomi kormányválságot. A Daily Mail szerint a válság csak Egyiptomra vonatkozik, de Anglia még sem engedheti meg, hogy érdekeiben kárt tegyenek.

Elhalasztják az újabb angol vizsgálóbizottság Palesztinába indítását?

Újabb halálos ítélet Palesztinában

LONDON, december 31. A Daily Telegraph szerint politikai körökben azt állítják, hogy a kormány elhalasztja a második palesztinai vizsgálóbizottság utnak indítását. A Daily Telegraph hangoztatja az arabok zendülésének veszélyeit nemcsak a zsidók, de Nagy-Britannia szempontjából is. A karácsonyi ünnepek alatt Nazarethben halálraítéltek egy arab vezetőembert jogtalan fegyverviselés és a legutóbbi galileai rendzavarásokban való részvétel miatt.

Uránia Mozgó

MA, UJÉV NAPJÁN

GRACE MOORE

a newyorki Metropolitan Opera világhírű tagjának nagysikerű filmje:

SERENADA

Voroszióff hatáskörének csökkentésére új népbiztosságot létesítettek a haditengerészet számára

Moszkva, december 31. A szovjetek végrehajtóbizottsága és a népbiztosok tanácsa elhatározta, hogy a haditengerészetet a jövőben külön népbiztosság fenntartása alá helyezik, amelynek élére Szmirnov helyettes hadügyi népbiztost nevezték ki. Az új népbiztosság létesítésének az is a célja, hogy a

haditengerészetet függetlenítsék a hadseregtől. Az új népbiztosság egyáltalán nem függ Voroszióff hadügyi népbiztosától. Hír szerint ennek a népbiztosságnak éppen az volt a célja, hogy Voroszióff hatáskörét csökkentse.

Csang Kaj Sek marsall állapota aggodalomra ad okot?

A japán csapatok Santunghban ellenállás nélkül folytatják előnyomulásukat. Kanton újabb bombázása

Sanghaj, december 31. (Rador). Nankingtól nyugatra, a Jangcsen orosz gyártmányú tengeralattjáróját tünt fel. A hajókat szétzúzva szárazföldön hozták Kinába, ahol összeállították és vizre bocsátották — jelenlik a kínai lapok. A hír nem nyert megerősítést. A kínai lapok szerint 12 orosz tank is érkezett.

Pekingi jelentés szerint a kínai csapatok Taisantól keletre dél felé vonulnak vissza. A japánok közül, hogy csapatok Santunghban ellenállás nélkül folytatják előnyomulásukat. A Sanszi tartománybeli fronton nem történt változás.

Az Asahi című tokiói lap szerint négy japán repülőgép bombázta ma az összes fontosabb kantoni épületeket. A lap szerint Csang-Kaj-Sek marsall állapota, aki jelenleg Kantonban tartózkodik, aggodalomra ad

okot. Sanghaji jelentés szerint a csingai események igen nagy gyorsasággal alakulnak. A kínai csapatok és a lakosság visszavonult. A helyőrségparancsnok elhagyta a várost. A kínai lakosság nagy pánikban él. A rendet külföldi önkéntesekből alakult rendőri erők tartják fenn.

Mint Tokióból jelentik, a lapok kivonatossan közlik a Japán által a Lady Bira angol ágyunaszád bombázására vonatkozóan előterjesztett angol jegyzékre adott válasz szövegét. Mint a Panay amerikai hajó esetében is, a japán válasz nem mutat rá arra, hogy az incidensért felelős tiszteket megbüntették volna és nem ismerteti azon intézkedéseket sem, amiket hasonló incidenseknek a jövőben való megismétlődése megakadályozására tettek volna.

Olvasóink figyelmébe

Olvasóink szíves tudomására hozzuk, hogy évkönyvünk megjelenése rajtunk kívül álló okokból néhány napos halasztást szenved. Az évkönyvek expedícióját így pár nap múlva tudjuk megkezdeni s kérjük addig olvasóink szíves türelmét.

Bányakatasztrófa Lengyelországban

Varsó, december 31. A nikisovjetzi szénbánya egyik tárnája beomlott és hét bányászta maga alá temetett. Három közülük súlyosan megsebesült, egy meghalt, három eltűnt. Kiásásuk folyamatban van.

„PRIMEROS”

J. FUOHS, BUCURESTI

az újév alkalmával kíván i. t. vevőközönségének kellemes és boldog újévet, valamint kitünő tiszteket.

Még mindig tombol a harc Terruel körül

Salamanca, december 31. (Rador.) Tegnap este a nemzeti csapatok a Terruel tül vidéken továbbra is lendületes harcban voltak. A terrueli helyőrség továbbra is rádióan át hallat magáról és örömet fejezi ki a felmentő csapatok előnyomulása felett. A köztársaságiak állása a nemzetiek tüzérének tüzeiben állanak.

Mint a hópehely, oly üde és bájos ez az illat.

A hópehely könnyed, kecses, valószínűleg játékos. Varázsa elragad, valószínűleg álomszövegbe ringat. Ugyanezt a bájot, ugyanezt a mámorító illatot, ugyanezt az üde ifjúságot sugározza szét a Noél-Noél kölnivíz és parfüm. A kifinomult izlésű hölgyek és urak kölnivíz kizárólag csak a

Legény
noél noél
EREDETI KÉSZÍTMÉNY EREDETI CSOMAGOLÁSBAN.

Agyonlőtte családtagjait, majd önmagával végzett Czigány Dezső, a neves magyar festőművész

Megrendítő művészdráma a magyar fővárosban

Budapest, december 31. Megrendítő családi dráma tartja izgalomban a magyar főváros művészkörét. Czigány Dezső, az ismert festőművész Lendvai uccai fényűzéssel berendezett lakásában agyonlőtte háromtagú családját, majd önmagával végzett. A tragédiát Czigányné édesanyja fedezte fel, aki telefonon kereste veje lakását és amikor nem jelentkeztek, rosszat sejtve, odasietett. A lakásban azonban hosszas csejengésre sem jelentkezett senki és ekkor a házmesterrel együtt rendőrt hívtak. Együttessen betörték a lakás ajtaját. A hálószobába érve, szörnyű látványban volt részük. Az agyon egymás mellett élettelenül fekvő Czigány-házaspár, a szoba egy másik részében holtan pillantották meg Czigányék Judit nevű leányát és ennek két éves gyermekét. Czigány Judit, aki állandóan Párizsban élt, karácsonyra kislányával szülei látogatására érkezett Budapestre. Férje, Ingus István, Párizsban maradt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a tragédia valószínűleg az éjszaka folyamán történt.

Dezső, míg egy másik papírlapon már kuszált sorokban intézkedik utolsó akaratairól. Legközelebbi barátait és hozzátartozóit arra kéri, hogy a hátramaradt várszait ne állítsák ki, mert kerülni akar minden feltűnést. Halála előtt még arra is gondja volt, hogy a házfelügyelőnek minden újévi megszokott 13 pengő előkészítse. A tragikus véget ért Czigány Dezső az egyik legtehetségesebb élő magyar festőművész volt, akit szoros barátság fűzött Anna Kidején Ady Endréhez. Czigány Dezső első felesége öngyilkosságot követett el. A festőművész néhány év múlva ismét nősült. Feleségül vette Szilassy Mária kolozsvári egyetemi tanár Borbála nevű leányát, aki pillanatnyilag eszméletlenül fekszik a kórházi ágyon és valószínűleg nem is fog többé magához térni, úgyhogy a családi tragédia háttere soha nem fog nyilvánosságra kerülni.

— A zsidókórházi bál rendezőbizottsága ezúton közli az érdeklődőkkel, hogy január 8-ra kitűzött bálja, technikai akadályok miatt, későbbi időre halasztódik.

Elesztőt

kitünő minőségben szállít

KLEIN

szeszélesztőgyára SEINI, jud. Salmare.

11 órai előadás keretében sorsolás. Nyeregalac, pezsgő, borok stb.

ZGÓ MUSORA:
Tolsztoj remekművei: Lili Dagover, Peter Schönhals. Zenéje: Tschalkowskytől.

ZGÓ MUSORA:
Árnap, hétfo: Grace Moore.

ZGÓ MUSORA:
Fő, kedd 3, 6 és 9-kor: Irgalmas bűnügyi dráma: Franca Drake. Ellen: Irgalmas cow-boy: John Wayne. III.

ZGÓ MUSORA:
Fő, kedd, szerda: (Tancrend-egy balladák remeke. Fő: Baur, Marie Bell, Pierre Richard Willm.

ZGÓ MUSORA:
Fő, 3, 6 és 9 órakor: A kozákok kapitánya. Regénye nyomán, Zsigmond és Simone Szász operában. Komédia: Coucho, Chico és Harpo. Legjobb komikusai. (Jobb). III. Uj hirdető és s.

ZGÓ MUSORA:
Fő, 14 Klein Rezső-féle szízet nagy vevőkörrel, legség miatt eladó.

Fő, 14 Klein Rezső-féle szízet nagy vevőkörrel, legség miatt eladó.

Fő, 14 Klein Rezső-féle szízet nagy vevőkörrel, legség miatt eladó.

Fő, 14 Klein Rezső-féle szízet nagy vevőkörrel, legség miatt eladó.

Fő, 14 Klein Rezső-féle szízet nagy vevőkörrel, legség miatt eladó.

Emi
Fő, 14 Klein Rezső-féle szízet nagy vevőkörrel, legség miatt eladó.

Fő, 14 Klein Rezső-féle szízet nagy vevőkörrel, legség miatt eladó.

Fő, 14 Klein Rezső-féle szízet nagy vevőkörrel, legség miatt eladó.

Fő, 14 Klein Rezső-féle szízet nagy vevőkörrel, legség miatt eladó.

Fő, 14 Klein Rezső-féle szízet nagy vevőkörrel, legség miatt eladó.

Fő, 14 Klein Rezső-féle szízet nagy vevőkörrel, legség miatt eladó.

Fő, 14 Klein Rezső-féle szízet nagy vevőkörrel, legség miatt eladó.

Fő, 14 Klein Rezső-féle szízet nagy vevőkörrel, legség miatt eladó.

Fő, 14 Klein Rezső-féle szízet nagy vevőkörrel, legség miatt eladó.

Fő, 14 Klein Rezső-féle szízet nagy vevőkörrel, legség miatt eladó.

Fő, 14 Klein Rezső-féle szízet nagy vevőkörrel, legség miatt eladó.

Fő, 14 Klein Rezső-féle szízet nagy vevőkörrel, legség miatt eladó.

Fő, 14 Klein Rezső-féle szízet nagy vevőkörrel, legség miatt eladó.

zomgörcs

Var megszünteti a fájdalmat és a merevséget

zen elő azonnai bő vérkeringést a fájó és erev izmokon keresztül — és a merevség elvarázsosítja. Ez a Sloan's készítmény hatásos hatása. Először kellemes meleget azután eltűnik a fájdalom.

adható minden drogériában és gyógyszerár- Nagy üveg 60, kis üveg 35 lej.

Sloan's Liniment
megszünteti a fájdalmat

HIREK

Lapunk legközelebbi száma a közbeszó alkasszinet miatt kedden reggel a rendes nben jelenik meg.

Sulyos beteg a volt spanyol trónörökös. onból jelentik: Gróf Kovadonga, a volt trónörökös, aki Mexikóban tartózkodott sulyos beteg és újabb vértömő-ellet rajta végrehajtani. Műtét elitották el a combján támadt tá-

alították Degrellet. Antwerpenből je- k: Az antwerpeni törvényszék most tárgy- alta Van Cauwelaert antwerpeni polgár- ester Degrelle rexista vezér ellen indított alalmazási pörét. Degrelle legutóbb az álli- hogy Van Cauwelaert külön jutalékok- apott az Antwerpen városának szerzett köl- nért. A bíróság Degrellet 25.000 frank érités megfizetésére ítélte és egyben kö- zte az ítéletnek több lapban való közze- léle. Az ítélet indokolásában a bíróság egállapítja hogy Degrelle nem tudta bizo- nítani vádjait.

A mai izgalmas élet küzdelmeiben ki- táradt egyének, akik csaknem kivétel nélkül dült székrekedésben és ennek következtében mindenféle emésztési nehézségekben szenved- nek, igyanak reggelenként éhgyomorra egy- egy pohár természetes „Ferenc Jozsef” Keserűvizet, mert ez az ideális hashajtó (sz- szes jellemző tulajdonságait egyesíti magá- ban. Kérdezze meg orvosát.

Nemesi rangot kap Hore Belisha. Lon- donból jelentik: Újév alkalmával az angol király számos katonai méltóságot fog elő- éptetni és egyeseket nemesi címmel feir- ázni. Hír szerint Hore Belisha hadügymi- iszter is angol nemes lesz. Belisha tudvale- ben zsidó.

A francia parlament megszavazta a ltségvétést. Párizsból jelentik: A képvise- ház ma éjjeli ülésén második olvasásban egszavazta a költségvetést 527 szavazattal ellenében. A megszavazott költségvetés 9 millió frank többlettel számol.

Trizze meg haja lenyét.

és előzze meg a korpásodást! Használjon

PETROLEGGER

HAJSZESZT és SZAPPANT!

Kinyomozták egy 19 évvel ezelőtti törté- nent Lille büntény tettesét. Párizsból jelentik: Még 1923-ban történt, hogy az északfrancia- országi Lille közelében az erdőben holtan találtak egy asszonyt. A nyomozás megállá- pitotta, hogy gyilkosság történt, de a gyil- kosnak nem tudtak a nyomára jutni. Fél- évvel ezelőtti a külföldiek ellenőrző hatóság kérésére a budapesti rendőrség is bekapcsoló- dott a bűnügy nyomozásába egy Kiss Eszter nevű nő magyar állampolgárságának az ügy- vel kapcsolatban. Ez a Kiss Eszter Csep- reghy János rendőrfogalmazó előtt bevallotta, hogy első férje, Hartel Ernő bányász, akivel 1926-ban kötött házasságot Felsőgallán, majd vele kivándorolt Franciaországba és Lilleben telepedett le, egy este elszölte magát előtte és beismerte, hogy a Lille környékén lezajlott gyilkosságnak ő a tettese, az áldozat pedig az első felesége. Férje az önkénytelen vallo- más után könyörgött neki, hogy ne adja rendőrkézre és azt is bevallotta, hogy az igazi neve Gohr Sándor. Kiss Eszter vallomá- sáról értesítették a párizsi rendőrséget.

A lengyelországi cionisták a „Neinsa- gerek” ellen. Varsóból jelentik: A lengyel- országi cionista szervezet párttanácsa érte- kezetet tartott, amelyen a cionista pártok összefogásának kérdésével foglalkozott. Dr. M. Kleinbaum referátuma után a párttanács a következő határozati javaslatot fogadta el. Bizalmáról biztosítja a cionista exekutívét, amelyet teljes támogatásban akar részesíteni a huszadik cionista kongresszus határozatai- nak megvalósítása tekintetében. A felosztási terv ellenzői az úgynevezett „Neinsagerek” által folytatott belső harc csak arra alkalmas, hogy gyengítse a cionista mozgalom politikai erejét. A cionista pártok koalícióját ki kell terjeszteni az egész cionista mozgalomra.

A krém, amelyet használsz, már nem segít.

CISBEY-teát

kell venedd, amely eltüntet a arcodról a pattanásokat.

CISBEY-tea

hatást gyakorol ellustult beleidre és mi- hamarabb megtisztítja szervezetet mind- azon anyagoktól, amelyek másként nem távoznak el.

Egy 100 gr.-os doboz ára 60 lej. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Romániai lerakat: Bucuresti III, Str. Toamnei 103.

Férjhez ment Móríc Zsigmond lánya. Budapestről jelentik: Móríc Virág, Móríc Zsigmondnak, a nagy magyar írónak leánya és Koch Richard mérnök december 31-én, pénteken délben tartják esküvőjüket Buda- pesten, a Deák-téri evangélikus templomban.

Az olasz diákszövetség kilépett a néps- zövetségi diákszövetségből. Rómából jelen- tik: Starace, a fasiszta párt főtitkára tegnap közölte, hogy Olaszországnak a Népszöve- tségből való kilépése folytán az olasz diák- szövetség kilépett a népszövetségi diákszö- vetségből.

Eljegyzés. Goldberger Bébi Arad és Schwartzberger Móse Bistrița jegyesek.

Uruguay kereskedelmi megbízottat küld Salamancába. Montevideóból jelentik: Az uruguayi kormány Rafaelo Sarianot nevezte ki a salamancai kormány melletti kereskedel- mi ügynökének.

A Nacionála Általános Biztosító Társa- ság szives tudomására hozza t. feleinek, hogy az intézet 1938. évi naptárát nyugodtan ki- függeszthetik, mivel ebből kifolyólag semmi- féle reklamációknak kitéve nincsenek, te- kintve, hogy az intézet ugy a fiscal, mint a repülőbélyegilletéket egy összegben szabály- szerűen leróta, ami egyébként magán a nap- táraikon is igazolva van.

Enyhült a vihar a Fekete tengeren. Bucurestiből jelentik: A Fekete tengeren enyhült a vihar. Constantát elhagyhatták a hajók. Azok a gőzösök, melyek Caliacra mö- gött, Burgasban és Isztambulban kerestek menedéket a vihar elől, ma reggel folytatták útjukat.

Növekedett a hideg az egész ország- ban. Bucurestiből jelentik: A fővárosban a fagy ma éjjel három áldozatot követelt. Ion Mateescu 53 éves munkás, Mihai Stanescu 60 éves munkás és egy 50-60 éves asszony megfagyott holttestére találtak. Az egész országban növekedett a hideg. Hotinban —21 fokot mértek.

Rabin Jolles (a czechojvi főrabbi veje, a dési főrabbi sógora) ezuton értesít a fő- városi erdélyi zsidóságot, hogy imaházát át- helyezte a Calea Duesti 160 alá. Esküvő, el- jegyzés, dinstóra és más zsidó ügyekben szí- vesen áll rendelkezésére a Bucurestiben lakó erdélyi zsidó közönségnek.

Ügyvédi hír. Dr Simon Pál bucaresti ügyvéd irodáját Str. Filiti 6. szám alá he- lyezte át. Telefon 55-193.

A „PERLOTT” SZAJVIZ ez foggép az egyetlen, mely a legújabb kutatások alapján készült. A „PERLOTT” csak hia-sárga cso- magolásban.

Skobling tábornok Moszkvában tartó- kodik. Párizsból jelentik: A lapok hiradása szerint Skobling tábornok, aki tulajában szovjet-ügynök volt és a nyár folyamán Mil- ler fehérorosz tábornok titokzatos elrablá- sával kapcsolatban eltűnt, Moszkvában tar- tózkodik. Skobling az ellenforradalmár Mil- lert törbeccsalta és Oroszországba hazacse- mpszte Belgiumon és Finnországban keresztül. Ott aztán Millert letartóztatták, míg Skob- ling a Dogow nevet vette fel és a szovjet egyik GPU különítményének vezetője lett.

Rejtélyes reptílszerencsétlenség Ameri- kában. Newyorkból jelentik: A Columbia államban levő Bogotából jelentik, hogy össze- ütközött három kubai reptílgép, mely dél- amerikai propagandakörutru indult. A szer- encsétlenségnél a gépek hét utasa szénné- égett. Egyes hírek szerint a katasztrófát kommuniszták rombolása idézte elő. A szer- encsétlenség pontos okát még nem ismerik.

Hólabdákkal bombázták az égő házat. Londonból jelentik: Ötletes módon akadályoz- ták meg egy tűz tovatéréjét egy angol faluban, Maestegben. A szomszédok mikor észrevették, hogy a ház kigyúlt, hólabdákat formáltak a nemrég lehullott hóból és azok- kal bombázták az égő házat. A tűzoltóság éppen másik tűznél volt elfoglalva és így nem tudott azonnal kivonulni. A hólabdák azonban majdnem teljesen eloltották a tű- zet, úgyhogy nem terjedhetett tovább.

Betiltottak egy egyházi lapot. Bucures- tiből jelentik: Az Oastea Domaniului című egyházi lapot, amely egy betiltott székta or- gánuma volt, véglegesen betiltották.

Eljegyzés. Fuchs Ila Oradea és Nánthán Heinrich Alba Julia jegyesek. (Minden kü- lön értesítés helyett.)

Eljegyzés. Waldmann Lilikét Satumare- ról eljegyezte Rosenberg Sándor Simleul Sil- vaniei. (M. k. é. h.)

Eljegyzés. Dávid Jolánka és Stein Sán- dor Odorheiu jegyesek. (Minden külön érte- sítés helyett.)

Eljegyzés. Ujvássy Olga Cluj és Mandel Zoltán Oradea jegyesek. Minden külön érte- sítés helyett.

Eljegyzés. Deutsch Antóniát (Tóbi) Tg-Lapus eljegyezte Janovitz Eduard Cojocna. (Minden külön értesítés helyett.)

EGYESÜLETI ÉLET

Teadélután. A Cristal Palace igazgató- sága i. hó 2-án, vasárnap 5 órai kezdettel a Zsidó Nőegylet javára műsoros teadélutánt rendez. A jótékony cél érdekében kérjük pártolóink szives megjelenését.

A Goldmark Filharmoniai Társaság értesíti a zenekar tagjait, hogy január 3-án hétfőn este 9 órai kezdettel próbát tart, melyre a tagok feltétlen és pontos megjele- nését kéri.

Az Erdélyi Zsidó Arvagonozó közlemé- nye. Az Erdélyi Zsidó Arvagonozó Atrétegező Intézete Str. Paris 38. szám alatti helyiségében dr Schnabel Ede orvos 1938 január 2-án d. u. 5 órai kezdettel „A testnevelés és az ifjuság” címen tart elő- adást. Az előadás főbb pontjai: Mit értünk a testnevelés alatt? A szülők és a testnevelés. A testnevelés és az ifjuság. Melyik a legtha- sosabb sportág a test fejlődése szempontjá- ból? A sport és az idegrendszer. A 8-14. 14-18 év közötti és a felnőtt ifjuság test- gyakorlata. A külső körülmények befolyása az ifjuság lelki életére. A belső szervek és az izmosság. A sportélet. Belépődij nincs.

SHEAFFER'S ma már mindenki ismeri, mint olyan íróeszközt, amely egy egész életet át tart. A róha viszonyítva a SHEAFFER'S íróeszköz a legolcsóbb A SHEAFFER'S VACUUM TÖLTŐTOLLA KAT amelyre, szavatossági jelként, egy FERBER PONT van gravírozva - teljesen meggyőzően bizonyítja, hogy a toll a hosszánálhatalan- sággal megrendelődik. EGY ÚJ TOLLAT CSERÉLK KI! A SHEAFFER'S VACUUM TOLL anárzo, egyszerű gombnyomással tisztítható és újra megtölthető Tintabefogadóképessége nagyobb mint bármely más tollnak A tollhegy aranyból és platínából van elő- állítva és mindkét oldala használható írásra. Iridium hegye van, tehát jónehány másolatot átvész

Kapható az ország minden városkereskedésében ÁRA 600.- lejtől - 3000.- lejtig

SHEAFFER'S íróeszközök király- SHEAFFER'S íróeszközök király- SHEAFFER'S

Nagyothallók

öröme az új

„SIEMENS PHONOPHOR”,

mert ezzel újra tisztán hallanak. Díjtalanul bemutatja:

Mangesius K.

Cluj, „Newyork” szálló, csak január 3. és 4-én. Délelőtti 10-1-ig, délután 3-6-ig. Írásbeli érdeklődők forduljanak: „Telefunken” céghez Bucuresti, Str. C. A. Rosetti 5.

ÚJ KELET Legújabb hírek

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

— Az ország helyzetét vizsgálva minduntalan arra a megállapításra jutottam, hogy a parasztság sanyaru helyzete mindenek előtt az agrár és ipari termékek árai közötti katasztrófális egyenlőtlenségnek tulajdonítható. A kartellek és trösztök műve ez, amelyek idegen érdekeket szolgálva, de az állam védelme alatt első-sorban járultak hozzá ehhez a helyzethez. Kormányom intézkedni fog a só, petró-leum, cukor, bőr, íveg, vas és a földgáz olcsóbbá tétele irányában, megkönnyítve ezáltal kisemberek életét. Olcsóbbá teszik az utazást a vasut harmadik osztályain, utakat építenek és le fogjuk szállítani a földműves parasztok adóját.

Gyorsak és nem halogatok leszünk
— Elárulhatom azt a műhelytitkot, hogy intézkedéseinkben promptok, körültekintők de nem halogatok leszünk. Kormányomat maroknyi intellektuel alkotja, köztük hatan az Akadémia tagjai. Tevékenységünk nyitott könyv lesz. Románok leplezzétek le a tolvajokat és jelezzétek a kormányoknak, hogy intézkedhessünk ki-társukra.

Talán szükséges lett volna, hogy beszé-
demben mérlegre tegyem az ország geo-
metriáját és hadakozzam az ellentétes
álláspontokkal. Am én két okból nem tes-
zem ezt. Elsősorban nem akarom tovább

folytatni a belső széthúzást és a közélet
szétporlasztását olyan időben, amikor
egységre van szükség. Másodsorban nem
vagyok lelkileg felkészülve arra, hogy
személyes szempontokat érvényesítsek
és bosszút álljak.

Barátnak és ellenfélnek

A barátainak azt hirdetem: hallgassatok
a parancsokra tökéletes figyelemmel és ne
veszélyeztetsetek mivünk korai öröme-
nyilatkozásokkal.

Ellenfeleimtől azt kérem, adjanak időt
arra, hogy akcióba lépjünk. Viseltesen-
k lojaltsággal, ahogy a hazaszeretet megkíván-
ja. Ha hibázok, bíráljanak, ha tévednek, tá-
madjanak, de maradjunk a barrikád mind-
két oldalán a hazaszeretet ugyanazon nivő-
jén.

Nem tekintem magam győztesnek. En va-
gyok az ország legmeghurcoltabb embere,
de Isten akaratából Ofensege Károly király
engem bízott meg, hogy vegyem kezembe
az ország szívet, tapintsam ki fájdalmát és
orvosoljam azokat.

Most edig lelkeszemeimmel rátekintek
Erdélyre, Bukovinára, a Regátra és Beszará-
bára. A mi nemzeti egyesülésünk egész
nagyszabású épületére, amelynek szolgálá-
tára ifjú lelkesedéssel akarunk dolgozni az
örökkévalóság jegyében.

A király rádióbeszède

Bjétkor Ofensege Károly király mond új-
évi rádióbeszédet.

Hírek a színházak és mozik nacionalizálásáról

BUCURESTI, december 31. A *Credinta* jelenti, hogy a napokban megvetik a
keresztény nemzeti párti rendőrség alapjait. Ez a rendőrség lesz hivatalos ellenőriz-
ni a kormány által minden téren hozott intézkedések alkalmazását. Ezeket a
lánczásokból alakított rendőri formációkat országgrészenként az illető keresztény
nemzeti párti vezetők hatásköre alá rendelik.

A *Tempo* írja, hogy a sajtó megfizetési érdekében hozott intézkedések kö-
zött szerepel azon kisebbségi lapok feljüggesztése is, amelyeknek működését az
állambiztonságra nézve károsnak tekintik.

Ugyancsak a *Tempo* írja, hogy az állampolgárságok revízióját 1920-ig vissza-
menően fogják eszközölni.

Gheorghie Cuza munkügyi miniszter, a betegsegélyző központ mellett működő
építkezési pénztár igazgatóságát és vezetőségét feloszlatta.

A lapok valószínűnek tartják, hogy a kormány nacionalizálni fogja a színhá-
zakat és mozikat. Lupas kultuszminiszter és Hodos miniszterelnökségi alminis-
ter ilyenértelmi törvénytervezeten dolgoznak.

Goga nyilatkozata a zsidókérdésről

Goga miniszterelnök az angol Evening
Standard munkatársa előtt nyilatkozott.
A zsidókérdéssel kapcsolatosan a minis-
terelnök a következőket mondotta:

— Az idegen zsidók Romániában meg-
szerezték a legfontosabb javakat, az ő ke-
zükben van a vas-, a bányai-, és a petró-
leumipar.

— Románia 18 millió lakosa közül 1 és
félmillió a zsidó. Nem akarjuk ezeket ki-
kergetni, hanem olyan Románia a romá-
noké, elv alapján románokat akarunk el-
helyezni olyan állásokba, amelyeket olya-
nok tartanak kézben, akiknek nincs je-
gük Romániában élni.

— A nemzeti forradalmat békés eszkö-
zökkel fogjuk keresztülvinni, hogy új éle-
tet biztosíthassunk a román nép számára.
A miniszterelnök kifejtette ezután,
hogy külpolitikai téren Románia fen-
tartja eddigi kapcsolatait, de újakat is
igyekezik felvenni, az összes államokkal
együttműködve a béke érdekében. Bel-
és külpolitikánk főcélja — mondotta Goga
— normális utra terelni közéletünket. Rö-
videsen megszüntetjük a cenzurát. A had-
sereg irányításában semmilyen változás
nem lesz. A haderő kitűnő és nincs szük-
ségünk katonaságunk létszámának eme-
lésére.

Az új alminiszterek letették
az esküt

Bucuresti, december 31. Az újonnan ki-
nevezett miniszterek: Dragomir Silviu
tárca nélküli miniszter, Vasile Prelipceanu,
földművelésügyi, Ion Sangeorgiu földmü-
velésügyi, Aurel Baciu igazságügyi, Leon
Scridon és Lucian Blaga külügyi, Savin
közoktatásügyi, Tomescu kultuszminiszte-
riumi és Sebastian Bornemisa miniszter-
elnökségi alminiszterek ma délelőtt letet-
ték az esküt.

Virgil Netta ügyvédet, Turnu-Severin
volt polgármesterét igazságügyi minisz-

tériumi főtitkárrá nevezték ki.

A belügyminisztérium tegnap a követ-
kező további megyefőnöki kinevezéseket
eszközölte: Maramaros: Constantinescu
tábornok, Constanta: Goruneanu, Tulcea:
Petrescu marnök, Radauti: dr. Potac, Is-
mail: Serbanescu, Olt: Voiculescu, Szil-
lág: dr. Vidican Teodor kolozsvári or-
vos, Cahul: Mihail Russu, Vaslui: Virgul
Russu, Cetatea Alba: Albert Eftimescu és
Râmnicul Serat: Titel Braescu.

Ki lesz Maramaros megye prefektusa
Sighet, december 31. A leváltott liberális
közigazgatási vezetők helyébe még ezideig
nem nevezett ki a kormány véglegesen új
embereket. A prefektusi állást állítólag Con-
stantinescu tábornok tölti be, ez azonban
még nem végleges, mert szó volt Moziusul
Leonard ezredes szigeti helyőrségi parancs-
nok kinevezéséről is, aki azonban visszautas-
ította a megbízatást. Jelölték Margineanu
Savu vezető járásbíró is, aki azonban bírói
karrierjére való hivatkozással nem fogadta
el a jelölést. A prefektusi állásra egyébként
igényt tartanak Pusca, Nicu és Carig taná-
rok és Anton Dumitru nyugalmazott törzs-
örörmester, a maramaros megyei nemzeti ke-
resztény párti tagozat vezetői, akik ebben az
ügyben a fővárosba utaztak. Nem lehet bi-
zonyosat tudni azonban, hogy a szóba került
jelöltek közül ki fogja el a prefektust szé-
ket. Sighet város intérimár bizottságának
elnöke hír szerint Pusca tanár, ismert nem-
zeti keresztény párti vezető lesz.

A tegnapi naptól kezdődőleg a marama-
rosi prefektura nem ad ki határátlépési en-
gedélyt Csehszlovákiába. Ezentul csak utle-
véllal lehet közlekedni a Tiszán keresztül.

Cuza tárca nélküli miniszter rendeleté-
re a minisztériumok és közhatalok előtt
lánczások ellenőrzik az újságírók belé-
pését. A *Tempo* jelentése szerint a kor-
mány tavasszal nagyobb arányú közmun-
kákat akar elvégeztetni. Mindenekelőtt
is az utak rendbehozatalára fog sor ke-
rülni.

Select Mozgó

ÚJÉV NAPJÁN a világfilmek legnagyobbját mutatja be:

UN CARNET DE BAL

(EGY BALI MEGHÍVÓ-TANCREND)

Főszerepekben:

Harry Baur, Pierre Blanchard, Pierre Richard Willm, Maria P.
Az újév legszebb művész eseménye e film!

Az egyetemi szenátorok
Bucuresti, december 31. Az ország négy
egyete me tegnap választotta meg szena-
torait. Bucurestiben Daniolopolu, Kolozs-
váron Dragan, Cernovicban Corava és
Iasiban Costachescu lett a szenátor.

A kormány nagy propaganda munkába
kezd és mint a Capitala írja, tömeggyü-
léseken és tüntetéseken keresztül igyek-
szik megnyerni programja számára az or-
szág lakosságát.

A Curentul szerint kormánykörökben a
főváros polgármesterévé Braescu ügyvé-
det szeretnék kinevezni, az egyes kerüet-
tek élére pedig Pachet, Protopopescut,
Papadopol professzort, Gh. Banut és Bar-
lanescu lelkeszt nevezik ki. Atanasescu
Gh. és Ilaevici Const. hadosztályparancs-
nok-tábornokokat hadseregfelügyelőkké
neveztek ki.

Dobrescu Demeter, aki most Bécsben
tartózkodik, a Timpul jelentése szerint
barátai hívására hazaérkezik és kihallga-
táson jelenik meg Calinescu belügymin-
iszternél.

Iorga professzor tegnap délután látó-
gatást tett Goga miniszterelnöknél és
Istrate Micescu külügyminiszternél.

Az uralkodó tegnap ebédre vendégül
látta Tatarescut és feleségét, délután pe-
dig Goga miniszterelnököt fogadta.

Cuza ünneplése Iasiban

A politikusok az újévet otthonukban
töltik. A. C. Cuza tárca nélküli miniszter
meérkezett Iasiba. Az állomáson a pre-
fektussal az élen, a helyi hatóságok fo-
gadták. Cuzát Iasi román lakossága nagy
lelkességgel ünnepelte. Maniu az újévi
ünnepeket Badaconsyban, Mihalache Dob-
restiben tölti.

A péntek reggeli lapok közlik azoknak
a zsidó újságíróknak a névsorát, akikből
a vasuti szabadjezeket december 31-ével
megvonták.

Visszatértek a zsidó hitköz-
ségeink új évre küldött meg-
hívót

Cluj, december 31. A kolozsvári vár-
megei prefektura egy tisztviselője felkeres-

A külföldi sajtó a Goga-kormányról

London, december 31. Goga Octavian mi-
niszterelnök a Reuters tudósítója előtt kijel-
entette, hogy a román kormány meg szoro-
sabbra akarja fűzni kapcsolatait Angliával.
A kormány ezen igyekezetét Ofensege Károly
király közeli londoni látogatása fogja meg-
pecsételni.

Az angol sajtó hosszu cikkeiben foglalko-
zik a román politikai helyzetten. A Yorkshure
Post vezércikkében ismerteti a nehézségeket,
amelyekkel az uralkodó a válság megoldásá-
nál szembetaláta magát. Még kell jegyezni,
— írja a lap, — hogy a megoldás nem adja
fel az alkotmányosság és parlamentarizmus
elveit. A Manchester Guardian becsi híradás
alapján arról ír, hogy Gogát Hodzsa Milan
cseh miniszterelnökönöz régi keleti barátság
fűzi, ami meg fogja erősíteni a két ország
közötti jóviszonyt. A Daily Mail vezércik-
kben állapítja meg, hogy Ofensege Károly ki-
rály okos politikát folytat.

Az olasz és német sajtó jóindulatú-
lag fogadja a kormányt

Róma, december 31. Az informac.ón Poli-
tica című hivatalos orgánumban a következőket
írja:

— Hivatalos olasz körök örömmel állapít-
ják meg, hogy Károly király új emberekből
álló kormányra bízta a hatalmat, akiknek
politikai felfogása világos. Az új kormány-
nak több tagja van, akik mindig őszinte o-
ráti magatartást tanúsítottak a fasiszta
Olaszországgal szemben. Az új megválasztott
idejében is. A fasiszta Olaszország nem fe-
lejtette el és nem fogja elfelejteni ezen ma-
gatartásukat. Felelősnek tartják a zsidó vélemé-
nyeztet a Goga-kormány megalakulása mélyebb

te a zsidó egyházak vezetőit és udva-
formában közölte velük, hogy teki-
tálytalanok a január elsejei pref-
rán tartandó hivatalos hatósági fog-
tásra kézbesített meghívókat.

Istrate Micescu a külügyek

Bucuresti, december 31. Istrate Mio-
külügyminiszter a következő táviratot í-
te Metaxas tábornok görög miniszteral-
és külügyminiszterhez:

„Amikor átveszem a román külügyminis-
térium vezetését, kérem excellenciádat, ha-
jen azon erőfeszítések ösztönzésében, ar-
lyeket a béke fenntartása és országaink
röki kapcsolatainak kimélyítése irányáb-
fóki kifejtteni. Igen kellemes lesz számom-
ra ezen nemes tevékenységet az excellenci-
dal való szoros együttműködésben kifejtés.
Metaxas miniszterelnök a következő-
válaszolta:

„Sietek legmelegebb köszönetemet ki-
jezni az ön annyira szívélyes üzeneté-
szemben. Rendkívüli örömmre fog szor-
ha szoros együttműködést fejthetek
excellenciáddal a Romániai Görög-
fűző kapcsolatok kimélyítése é-
hogy hozzájáruljunk ezáltal Balkán-
günk alapvető eszménye: a béke fen-
sához.

Micescu táviratváltása Litvinov-
val

Másrésről Istrate Micescu a követke-
táviratot intézte Litvinov külügyi népbizto-
hoz:

„Mídon átveszem a román királyi kü-
lügyminisztérium vezetését, legelőnk
megelégedésemet kívánom kifejezni a
lött, hogy együtt működhetem excel-
ciáddal, aki lojalisan ragaszkodik minde-
az általános béke fenntartását és respe-
tálását célzó kötelezettségéhez, amit én
emberiség legnagyobb jótéteményének t-
kintek. Remélem, hogy excellenciád érté-
kes közreműködését nem fogom nélkülözni
ezen nemes hivatás betöltésében.“

Litvinov a következő táviratban válaszolt:

Rendkívül nagyra értékelem kedves tá-
viratát, amelyben közli, hogy átvette a
külügyminisztérium vezetését és azon nyil-
latkozott, amelyben az általános béke
iránti ragaszkodását fejezi ki. Kérem, ne
kétselkedjék kormányunk rokonszenvében,
támogatásában minden olyan politikáva-
szemben, amely az általános béke tényle-
ges megvédésére irányul.“

Berlin, december 31. A német lapok t-
vábora is jóindulatúan kommentálják az új
román kormány tevékenységét és kiemeli
annak integrális nacionalizmusát, úgy a be-
mint a külpolitikában.

Maniu Kolozsváron

Cluj, december 31. A nemzeti parasztpárt
kolozs megyei vezetősége tegnap este ülést
tartott, melyen Valentin Porutiu, Simion
Tamas, Vladimir Ghidonescu, Victor Jinga,
Octavian Prie és Emil Hatiegan professzo-
rok, valamint Nicolae Buta társzerkesztő
szóltak fel. Valamennyien hangsúlyozták,
hogy követni fogják Maniut és élesen kriti-
zálták az utóbbi napok politikai eseményeit,
valamint Armand Calinescu és társainak
akcióját.

Maniu egyébként csütörtökön este Kolozs-
várra érkezett. Hívei nagy számban üdvö-
zölték a pályaudvaron. A nemzeti parasztp-
párt elnöke pénteken délelőtt beszédet tar-
tott a párt helyi vezetősége előtt, különböző
kijelentéseket téve az új kormány kinevezé-
séről és sorsáról.

Iunian és Argetoianu közelednek a
nemzeti parasztpárthoz

Bucuresti, december 31. Lapjelentések se-
rint Iunian és Argetoianu közeledést keres-
nek a nemzeti parasztpárthoz és nincs ki-
zárva, hogy belépnek a nemzeti parasztp-
pártba.

CENZURAT.